UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

2 päivänä maaliskuuta 2010 *

Asiassa T-70/05,

Evropaïki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE, kotipaikka Ateena (Kreikka), edustajanaan asianajaja N. Korogiannakis,

kantajana,

vastaan

Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA), asiamiehinään W. de Ruiter ja J. Menze, avustajanaan asianajaja J. Stuyck,

vastaajana,

jossa on kyse EMSAn sellaisten päätösten kumoamista koskevasta vaatimuksesta, joiden mukaan kantajan tarjouspyyntömenettelyssä EMSA C-1/01/04, jonka otsikko oli ”SafeSeaNet-järjestelmän validointi ja kehittäminen”, ja tarjouspyyntömenettelyssä

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

EMSA C-2/06/04, joka koski hankintaa nimeltä ”Merionnettomuuksia koskevan tietokannan, verkon ja hallintajärjestelmän määrittely ja kehittäminen”, jättämiä tarjouksia ei valittu ja kyseisten hankintojen osalta valittiin muita tarjoajia,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Azizi sekä tuomarit E. Cremona (esittelevä tuomari) ja S. Frimodt Nielsen,

kirjaaja: hallintovirkamies C. Kantza,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.1.2009 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Euroopan meriturvallisuusvirasto (EMSA) on perustettu 27.6.2002 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1406/2002 (EYVL L 208, s. 1). Sen

tarkoituksena on varmistaa meriturvallisuuden ja alusten aiheuttaman pilaantumisen ehkäisyn korkea, yhdenmukainen ja tehokas taso Euroopan unionissa.

2 Mainitun asetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan EMSA on yhteisön elin ja oikeushenkilö.

3 Asetuksen N:o 1406/2002 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Sopimukseen perustuva [EMSAn] vastuu määräytyy kyseiseen sopimukseen sovellettavan lain mukaan.

2. Yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista asia [EMSAn] tekemässä sopimuksessa mahdollisesti olevan välimiesmenettelylausekkeen nojalla.

3. Jos kyseessä on sopimukseen perustumaton vastuu, [EMSA] korvaa jäsenvaltioiden lainsäädäntöön sisältyvien yhteisten perusperiaatteiden mukaisesti vahingon, jonka viraston yksiköt tai henkilöstön jäsenet ovat tehtäviään suorittaessaan aiheuttaneet.

4. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista riidat, jotka koskevat 3 kohdassa tarkoitettujen vahinkojen korvaamista.

5. Viraston henkilöstöön kuuluvien henkilökohtaisesta vastuusta [EMSAa] kohtaan määrätään heihin sovellettavissa henkilöstösäännöissä tai palvelussuhteen ehdoissa.”

4 Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25.6.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL L 248, s. 1; jäljempänä varainhoitoasetus), 185 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Komissio antaa varainhoidon puiteasetuksen sellaisille yhteisöjen perustamille elimille, joilla on oikeushenkilöllisyys ja jotka todellisuudessa saavat talousarviosta suoritettavaa avustusta. Tällaisten elinten varainhoitoa koskevat säännökset voivat poiketa puiteasetuksesta ainoastaan, jos se on välttämätöntä elinten toiminnasta johtuvien erityisvaatimusten vuoksi ja jos komissio antaa siihen suostumuksen.”

5 Varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta 23.12.2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2343/2002 (EYVL L 357, s. 72), sellaisena kuin sitä sovellettiin tosiseikkojen tapahtumahetkellä, 74 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Julkisiin hankintoihin sovelletaan yleisen varainhoitoasetuksen ja sen soveltamissääntöjen asianmukaisia säännöksiä.”

6 Mainittu säännös on toistettu EMSAn varainhoitoasetuksen, jonka EMSAn hallintoneuvosto on hyväksynyt 3.7.2003, 74 artiklassa.

7 Näin ollen varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitettujen elinten palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyihin sovelletaan varainhoitoasetuksen ensimmäisen osan V osaston sekä varainhoitoasetuksen soveltamissäännöistä 23.12.2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (EYVL L 357, s. 1; jäljempänä soveltamissäännöt) säännöksiä. Mainittujen säännösten taustalla ovat asiaa koskevat direktiivit ja erityisesti palveluhankintojen osalta julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 18.6.1992 annettu neuvoston direktiivi 92/50/ETY (EYVL L 209, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna.

8 Varainhoitoasetuksen 89 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Talousarviosta kokonaan tai osittain rahoitettavissa julkisissa hankinnoissa on noudatettava avoimuuden, suhteellisuuden, tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita.”

9 Varainhoitoasetuksen 97 artiklassa, sellaisena kuin sitä sovellettiin tosiseikkojen tapahtumahetkellä, säädetään seuraavaa:

”1. Ratkaisuperusteet, joiden mukaan arvioidaan ehdokkaan tai tarjoajan valmiudet, ja ratkaisuperusteet, joiden mukaan arvioidaan tarjousten sisältö, määritellään ennalta ja esitetään tarjouspyyntöasiakirjoissa.

2. Tarjouskilpailu voidaan ratkaista tarjousmenettelyssä tai valitsemalla taloudellisesti edullisin tarjous.”

10 Tältä osin soveltamissääntöjen 138 artiklassa, sellaisena kuin sitä sovellettiin tosiseikkojen tapahtumahetkellä, täsmennetään seuraavaa:

”– –

2. Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous on se, jonka hinta/laatusuhde on paras, kun otetaan huomioon hankinnan kohteen mukaan määritellyt perusteet, kuten toimituksen hinta, tekniset ansiot, esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, ympäristönäkökohdat, käyttökustannukset, kannattavuus, toteuttamis- tai toimitusaika sekä huoltopalvelut ja tekninen tuki.

3. Hankintaviranomainen täsmentää kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valittujen perusteiden suhteellisen painotuksen hankintailmoituksessa tai tarjouseritelmässä.

Hintakriteerin suhteellinen painotus muihin perusteisiin nähden ei saa aiheuttaa hintakriteerin vaikutuksen häviämistä tarjouskilpailun voittajan valinnassa.

Jos poikkeustapauksissa painottaminen ei ole teknisesti mahdollista esimerkiksi hankinnan kohteeseen liittyvistä syistä, hankintaviranomainen ilmoittaa ainoastaan sovellettavien arviointiperusteiden tärkeysjärjestyksen.”

11 Varainhoitoasetuksen 98 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tarjousten jättäminen on järjestettävä siten, että tarjouksista syntyy todellista kilpailua ja että ne pysyvät salaisina niiden samanaikaiseen avaamiseen asti.

– –

3. – – vähäisiä hankintoja lukuun ottamatta hakemukset tai tarjoukset saa avata ainoastaan tätä varten nimitetty lautakunta. Kaikki tarjoukset tai hakemukset, jotka todetaan sääntöjenvastaisiksi, hylätään.

4. Hakemukset tai tarjoukset, jotka lautakunta toteaa sääntöjenmukaisiksi, arvioidaan tarjouskilpailun voittajaehdokkaan valitsemiseksi nimitettävässä komiteassa tarjouspyyntöasiakirjoissa määriteltyjen valinta- ja ratkaisuperusteiden mukaisesti.”

12 Soveltamissääntöjen, sellaisina kuin niitä sovellettiin tosiseikkojen tapahtumahetkellä, 143 artiklan 2 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Tarjoaja voi toimittaa tarjouksensa:

a) joko postitse; tarjouskilpailuasiakirjoissa on tässä tapauksessa täsmennettävä, että lähetyspäiväksi katsotaan kirjatun kirjeen postileiman päivämäärä;

b) tai asianomaisen toimielimen yksikköön henkilökohtaisesti tai edustajaa, esimerkiksi yksityistä lähettipalvelua käyttäen; tarjouskilpailuasiakirjoissa on tässä tapauksessa täsmennettävä, 130 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi yksikkö, jolle tarjoukset toimitetaan päivättyä ja allekirjoitettua kuittia vastaan.”

13 Varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Hankintaviranomaisen on ilmoitettava jokaiselle hylätylle ehdokkaalle tai tarjoajalle seikat, joiden perusteella tämän ehdokkuus tai tarjous on hylätty, sekä jokaiselle ratkaisuperusteet täyttävän tarjouksen tehneelle, joka sitä kirjallisesti pyytää, valitun tarjouksen ominaisuudet ja siihen liittyvät edut sekä valitun tarjouksen tekijän nimi.

Joitakin tietoja voidaan kuitenkin jättää ilmoittamatta, jos niiden ilmoittaminen estäisi lain soveltamista tai olisi yleisen edun vastaista tai vahingoittaisi julkisyhteisöjen tai yksityisten yritysten laillisia kaupallisia etuja taikka haittaisi tarjoajien välistä rehellistä kilpailua.”

14 Tältä osin soveltamissääntöjen 149 artiklassa, sellaisina kuin niitä sovellettiin tosiseikkojen tapahtumahetkellä, täsmennetään seuraavaa:

”1. Hankintaviranomaisen on tiedotettava ehdokkaille ja tarjoajille viipymättä tarjouskilpailun ratkaisua koskevista päätöksistään tai perusteista päätökselleen luopua tarjouskilpailun kohteena olleesta hankinnasta tai aloittaa menettely uudelleen.

2. Hankintaviranomaisen on viimeistään viidentoista kalenteripäivän kuluessa asiaa koskevan kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta toimitettava pyytäjälle varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot.”

Asian tausta

15 Kantaja Evropaïki Dynamiki – Proigmena Systimata Tilepikoinonion Pliroforikis kai Tilematikis AE on Kreikan oikeuden mukaan perustettu yhtiö, joka toimii informaatio- ja viestintäteknologian alalla.

16 Käsiteltävä asia koskee kahta tarjouspyyntöä, joista toinen, jonka viite oli EMSA C-1/01/04–2004, koski ”SafeSeaNet-järjestelmän validointia ja kehittämistä” (jäljempänä tarjouspyyntö C-1/01/04) ja toinen, jonka viite oli EMSA C-2/06/04, koski ”merionnettomuuksia koskevan tietokannan, verkon ja hallintajärjestelmän määrittelyä ja kehittämistä (merionnettomuuksia koskevat tiedot)” (jäljempänä tarjouspyyntö C-2/06/04).

1. *Tarjouspyyntömenettely EMSA C-1/01/04*

17 EMSA käynnisti tarjouskilpailun C-1/01/04 Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa 1.7.2004 julkaistulla hankintailmoituksella (EUVL S 126). Tarjousten jättämisen määräajaksi vahvistettiin 9.8.2004.

18 Tarjouspyyntöasiakirjojen 13 kohdassa, jonka otsikko on ”Hankinnan ratkaisuperusteet”, todetaan seuraavaa:

”Hankintasopimus tehdään sen tarjoajan kanssa, joka tekee taloudellisesti edullisimman tarjouksen seuraavilla perusteilla arvioituna:

a) Tekniset arviointiperusteet tärkeysjärjestyksessä prosenttiluvun mukaisesti painotettuina:

1. Hanketta varten ehdotettu metodologia – tarjoajan on annettava yksityiskohtainen kuvaus siitä, kuinka hanke aiotaan toteuttaa, sekä ilmoitettava tärkeimmät tavoitteet ja toimitettavien asiakirjojen sisältö (sellaisina kuin ne on määritelty [tarjouspyyntöasiakirjojen] 3 kohdassa) (40 %).

2. Tehtäväkuvaukseen sisältyvien eritelmien ymmärtäminen ja lyhyt esittely ymmärtämisen osoittamiseksi (20 %).

3. Toiminnallisten palvelujen (Helpdesk-palvelujen) laatu (10 %).

b) Kokonaishinta (30 %).

Sopimusta tehtäessä otetaan huomioon vain sellaiset tarjoukset, jotka ovat saaneet vähintään 70 prosenttia kaikista sopimuksenteon perusteista ja vähintään 60 prosenttia kustakin perusteesta erikseen."

19 Tarjouspyyntöasiakirjojen 3 kohdassa, jonka otsikko on "Esitettävät raportit ja asiakirjat", todettiin ensimmäisestä kyseisistä ratkaisuperusteista, että tarjouksen oli sisällettävä yksityiskohtaiset tiedot hankkeen toteuttamissuunnitelmasta (project implementation structure) ja kunkin osatehtävän (work package) piti olla selvästi määritelty, minkä lisäksi kyseisen hankkeen toteuttamissuunnitelman oli sisällettävä (vähintään) seuraavat tiedot: (horisontaaliset toiminnot) (3.1 kohta), hankkeen johtoryhmän ja vastuiden kuvaus (3.2 kohta); laadunvalvonta (3.3 kohta); hankkeen hallintoon liittyvät palvelut (deliverables on project management level) (3.4 kohta) ja osatehtävien ja niiden välisten suhteiden kuvaus (work package description and relations) (3.5 kohta) sekä muut raportointia koskevat merkitykselliset tiedot (3.6 kohta).

20 Tarjouspyyntö ja tarjouspyyntöasiakirjat lähetettiin kantajalle 1.7.2004.

21 Kantaja väittää lähettäneensä EMSAlle 31.7.2004 päivätyllä faksilla täydentäviä tietoja koskevan pyynnön. Kantaja väittää toistaneensa kyseisen pyynnön faksitse 1.8.2004.

22 EMSA ilmoitti kantajalle 2.8.2004 sähköpostitse, että 1.8.2004 päivätyn faksin, joka sisälsi kyseisen täydentäviä tietoja koskevan pyynnön, vastaanottamisessa oli puutteita, ja kehotti tätä lähettämään kysymyksensä uudelleen sähköpostitse, minkä

kantaja tekikin samana päivänä. Mainitussa sähköpostiviestissä kantaja vahvisti yrittäneensä lähettää kyseisen faksin 31.7.2004 ja uudelleen 1.8.2004, mutta että faksin lähetyksessä oli todennäköisesti ollut tekninen ongelma. Kantaja pyysi siis, että sen pyyntöön vastattaisiin, koska viimeinen päivä pyynnön esittämiseen, eli lauantai 31.7.2004, ei ollut työpäivä.

23 EMSA ilmoitti kantajalle 3.8.2004 sähköpostitse, ettei se vastaisi kantajan kysymyksiin, koska tarjouspyynnön 8 kohdan mukaan ne oli esitetty liian myöhään. Samana päivänä lähetetyllä sähköpostiviestillä kantaja korosti vielä kerran sitä, että se oli turhaan yrittänyt lähettää mainittua tietojensaantipyyntöä mainittuina päivinä ja että koska määräaika kysymysten esittämiselle päättyi joka tapauksessa lauantaina 31.7.2004, sitä olisi pitänyt pidentää sitä seuraavaan ensimmäiseen työpäivään eli maanantaihin 2.8.2004 saakka.

24 Kantaja vastasi tarjouspyyntöön 9.8.2004.

25 EMSA ilmoitti kantajalle 6.12.2004 päivätyllä kirjeellä, että sen tarjousta ei ollut valittu sen vuoksi, että laadun ja hinnan suhde oli pienempi kuin valitun tarjoajan tarjouksen.

26 Kantaja pyysi EMSAa ilmoittamaan sille 7.12.2004 päivätyllä faksilla valitun tarjoajan nimen, sekä kantajan tarjouksen ja valitun tarjoajan tarjouksen ominaisuudet ja niihin liittyvät edut sekä niiden saamat arvosanat kunkin ratkaisuperusteen osalta, kopion arviointikomitean kertomuksesta sekä sen omaa taloudellista tarjousta ja valitun tarjoajan tarjousta koskevan vertailun.

27 EMSA ilmoitti 16.12.2004 päivätyllä kirjeellä, jonka kantaja toteaa vastaanottaneensa vasta 7.1.2005, kantajalle kantajan tarjouksen saamat arvosanat kunkin

ratkaisuperusteen osalta sekä valitun tarjouksen kokonaisarvosanan. Valitun tarjouksen ominaisuuksista EMSA täsmensi seuraavaa:

”Selkeä lähestymistapa koko hankkeen hallinnassa käytettävän metodologian osalta. Tehtävien kuvaus on realistinen (ja sitä täydentävät hyvin taulukot, joissa ilmoitetaan kohdistetut panokset ja resurssit, Ganttin prosessikaavio ja tehtävien jako); ehdotettu henkilötyöpäivien lukumäärä on riittävä; tarjottavat palvelut on määritelty tehtävätyypeittäin (deliverables have been assigned per type of task); hanke on ymmärretty hyvin ja hallintosuunnitelman lähestymistapa on hyvä; ehdotettu palvelutasosopimus (Service Level Agreement) vastaa hankkeen vaatimuksia.”

28 Kantaja osoitti EMSAlle 5.1.2005 faksin, jossa se totesi, että sille ei ollut ilmoitettu kyseisten kahden tarjouskilpailun valintojen tuloksista varainhoitoasetuksessa säädetyissä määräajoissa. Kantaja valitti myös siitä, että EMSA oli allekirjoittanut sopimukset valittujen tarjoajien kanssa ja julkaissut kyseisen tiedon Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

29 EMSA vastasi 7.1.2005 päivätyllä kirjeellä ja faksilla, joissa oli liitteenä kopio EMSAn 16.12.2004 päivätystä kirjeestä.

30 Kantaja korosti 18.1.2005 päivätyllä faksilla viivettä, jolla se oli vastaanottanut EMSAn 16.12.2004 päivätyn kirjeen. Sen lisäksi se moitti EMSAa siitä, että EMSA oli rikkonut varainhoitoasetusta, koska EMSA ei ollut vastannut kantajan tietojensaantipyyntöön määräajassa, koska se ei ollut ilmoittanut valitun tarjoajan nimeä, sen taloudellisen tarjouksen summaa eikä kyseisen tarjouksen teknistä arviointia kantajan tekniseen arviointiin verrattuna ja koska EMSA oli päättänyt allekirjoittaa sopimuksen. Kantaja väitti lisäksi, että EMSAn viittaus 16.12.2004 päivätyssä kirjeessään arviointikomitean kantajan tarjoukselle antamaan arvosanaan ei ollut yksityiskohtainen kunkin

ratkaisuperusteen osalta ja että se ei sisältänyt EMSAn päätöksen perustelua. Lopuksi se pyysi useita arviointikomitean arviointia koskevia täsmennyksiä.

31 EMSA vastasi kantajalle 9.2.2005 päivätyllä faksilla ja ilmoitti sille valitun tarjoajan nimen sekä sen, että kantaja oli jo saanut tarjouksensa arvioinnin tulokset ja että yksityiskohtaisemmat tiedot, kuten valittua tarjoajaa koskevat taloudelliset ja kaupalliset tiedot loukkaisivat kyseisen tarjoajan oikeutettuja etuja, eikä niitä näin ollen voitu paljastaa.

2. *Tarjouspyyntömenettely EMSA C-2/06/04*

32 Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa 3.7.2004 julkaistulla hankintailmoituksella (EUVL S 128) EMSA käynnisti tarjouskilpailun C-2/06/04. Tarjousten jättämisen määräajaksi vahvistettiin 9.8.2004.

33 Tarjouspyyntöasiakirjojen 13 kohdassa, jonka otsikko on ”Hankinnan ratkaisuperusteet”, todetaan seuraavaa:

”Hankintasopimus tehdään sen tarjoajan kanssa, joka tekee taloudellisesti edullisimman tarjouksen seuraavilla perusteilla, prosentuaalisine painotuksineen, arvioituna:

a) Tekniset arviointiperusteet: yhteensä (70 %)

Tekniset arviointiperusteet tärkeysjärjestyksessä:

– ehdotettu työtapa, joka sisältää yksityiskohtaiset ehdotukset siitä, miten työ kokonaisuudessaan toteutettaisiin ja työn toteuttavien henkilöiden nimet (yksilöidyt henkilöt) sekä keskeiset välitavoitteet ja toimitukset (40 %)

– tarjouspyyntöasiakirjoissa olevan tehtävänkuvauksen ymmärtäminen ja lyhyt kuvaus tästä ymmärtämisestä sekä aiempi kokemus vastaavanlaisesta työstä (20 %)

– ehdotettujen välineiden, ohjelmien ja hankinnan osien laatu (10 %).

b) Kokonaishinta (30 %)

Sopimusta tehtäessä otetaan huomioon vain sellaiset tarjoukset, jotka ovat saaneet vähintään 70 prosenttia kaikista sopimuksenteon perusteista ja vähintään 60 prosenttia kustakin perusteesta erikseen.”

34 Tarjouspyyntö ja tarjouspyyntöasiakirjat lähetettiin kantajalle 9.7.2004.

35 EMSAn hankevastaava lähetti 26.7.2004 sähköpostitse kaikille niille yrityksille, jotka olivat ilmoittaneet kiinnostuksestaan tarjouspyyntöä kohtaan, jonkin verran täydentäviä tietoja, jotka koskivat kyseistä tarjouspyyntöä.

36 Kuten edellä 21 kohdassa on todettu, kantaja väittää lähettäneensä 31.7.2004 päivätyllä faksilla myös tämän tarjouspyynnön osalta täydentäviä tietoja koskevan pyynnön. Kantaja väittää toistaneensa kyseisen pyynnön 1.8.2004.

37 EMSA vastaanotti mainitun tietojensaantipyynnön sähköpostitse 2.8.2004. Mainitussa sähköpostiviestissä kantaja väittää yrittäneensä lähettää liitteenä olevat asiakirjat 31.7.2004 ja uudelleen 1.8.2004, mutta että faksin lähetyksessä oli ollut ongelma. Se pyysi siis liitteenä oleviin pyyntöihin vastaamista, koska viimeinen päivä niiden esittämiseen, eli lauantai 31.7.2004, ei ollut työpäivä.

38 EMSA lähetti kantajalle ja muille kiinnostuksensa ilmaisseille yrityksille tarjouspyyntöä C-2/06/04 koskevia täydentäviä tietoja sähköpostitse 3.8.2004 vastatakseen tarjouspyyntöasiakirjojen tiettyjä kohtia koskeviin täsmennyspyyntöihin.

39 EMSA ilmoitti kantajalle 5.8.2004, ettei se vastaisi kantajan kysymyksiin, koska tarjouspyynnön 8 kohdan mukaan ne oli esitetty liian myöhään.

40 Kantaja vastasi tarjouspyyntöön C-2/06/04 9.8.2004.

41 EMSAn 16.7.2004 nimittämä neljästä henkilöstä muodostuva tarjousten avaamista varten asetettu komitea avasi tarjoukset 25.8.2004 ja totesi muun muassa, että SSPA Sweden AB -nimisen yhtiön (jäljempänä SSPA) esittämä tarjous, joka oli vastaanotettu 10.8.2004 eli päivän tarjousten esittämisen määräpäivän jälkeen, edellytti kirjallista vahvistusta sen lähettämisestä, koska kirjekuoressa, jonka sisällä se oli, ei ollut minkäänlaista postileimaa.

42 Tarjousten avaamista varten asetetun komitean puheenjohtaja kirjoitti SSPA:lle 26.8.2004 kirjeen, jossa se pyysi sitä esittämään todisteet siitä, että kyseisen tarjouksen lähettämisessä oli noudatettu sekä edellytettyä määräaikaa että tarjouspyynnössä täsmennettyjä yksityiskohtaisia sääntöjä.

43 Tutkittuaan SSPA:n esittämät asiakirjat tarjousten avaamista varten asetettu komitea päätti 21.9.2004 hyväksyä SSPA:n tekemän tarjouksen.

44 EMSA ilmoitti 30.11.2004 päivätyllä kirjeellä, jonka kantaja on ilmoittanut vastaanottaneensa vasta 13.12.2004, kantajalle, että sen tarjousta ei ollut valittu sen vuoksi, että laadun ja hinnan suhde oli pienempi kuin valitun tarjoajan tarjouksessa.

45 Kantaja lähetti 7.12.2004 EMSAlle tarjouspyyntöä C-1/01/04 koskevan faksin, jossa viitattiin kyseiseen tarjouspyyntöön ja jossa kantaja pyysi EMSAa muun muassa ilmoittamaan sille siitä, onko sen vastauksena tarjouspyyntöön C-2/06/04 tekemä tarjous hyväksytty vai hylätty, ja lähettämään sille samat tiedot, joita se oli pyytänyt ensimmäisen tarjouspyynnön osalta.

46 Kantaja ilmoitti EMSAlle 5.1.2005 päivätyllä faksilla, ettei se ollut saanut kyseisen kahden tarjouspyynnön tuloksia koskevia tietoja varainhoitoasetuksessa säädetyssä määräajassa. Kantaja valitti myös siitä, että EMSA oli allekirjoittanut sopimukset

valittujen tarjoajien kanssa ja julkaissut kyseisen tiedon Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

47 EMSA vastasi 6.1.2005 sähköpostiviestillä, jonka se lähetti myös faksitse 7.1.2005, ja välitti kantajalle sen tarjoukselle annetut arvosanat sekä valitun tarjouksen kokonaisarvosanan ja kopion Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistusta hankintailmoituksesta ja mainitsi valitun tarjoajan nimen. Valitun tarjoajan tarjouksen ominaisuuksista EMSA ilmoitti seuraavaa:

”Valitun tarjoajan tarjouksessa kuvattiin vaadittu asiantuntemus, ja se oli esitetty hyvin harkittuna ehdotuksena. Tehtävät ja projektinjohtajan rooli oli melko hyvin kuvattu. Projektinjohtaja johtaisi ryhmää, jolla on paljon asiantuntemusta, joka on hankittu aiemmissa hankkeissa, jotka vastaavat täysin tarjouspyynnön kohteena ollutta hanketta. Hankkeen erittäin hyvä ymmärrys on osoitettu. Ehdotettuja välineitä on jo käytetty menestyksekkäästi, ja ne sopivat yhteen EMSAn tietojenkäsittelyjärjestelmän kanssa.”

48 Vastauksena viimeksi mainittuun sähköpostiviestiin kantaja lähetti 18.1.2005 EMSAlle faksin, jossa se moitti EMSAa siitä, että EMSA oli rikkonut varainhoitoasetusta, koska se ei ollut vastannut kantajan tietojensaantipyyntöön säädetyssä määräajassa, koska se ei ollut ilmoittanut valitun tarjoajan nimeä, sen taloudellisen tarjouksen summaa eikä kyseisen tarjouksen teknistä arviointia kantajan tarjouksen tekniseen arviointiin verrattuna ja koska EMSA oli päättänyt allekirjoittaa sopimuksen. Lopuksi kantaja pyysi useita täsmennyksiä arviointikomitean arvion osalta.

49 EMSA vastasi kantajalle 9.2.2005 päivätyllä kirjeellä ja ilmoitti sille, että kantajalla oli jo hallussaan merkitykselliset tiedot ja että yksityiskohtaisemmat tiedot, kuten valittua tarjoajaa koskevat tietyt taloudelliset ja kaupalliset tiedot, loukkaisivat viimeksi mainitun oikeutettuja etuja ja että niitä ei näin ollen voitu paljastaa.

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset

50 Kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 14.2.2005 toimittamallaan kannekirjelmällä.

51 Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (kolmas jaosto) päätti aloittaa suullisen menettelyvaiheen ja työjärjestyksensä 64 artiklan mukaisina prosessinjohtotoimina kehotti asianosaisia esittämään tiettyjä asiakirjoja ja EMSAa vastaamaan kirjallisesti yhteen kysymykseen. Asianosaiset noudattivat kyseisiä pyyntöjä asetetussa määräajassa.

52 Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 20.1.2009 pidetyssä istunnossa.

53 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa EMSAn päätökset, joiden mukaan sen tarjouksia ei valita ja urakat annetaan valituille tarjoajille

– kumoaa kaikki EMSAn sittemmin tekemät päätökset, jotka koskevat kyseisiä tarjouspyyntöjä

– velvoittaa EMSAn korvaamaan oikeudenkäyntikulut myös siinä tapauksessa, että vaatimus hylätään.

54 EMSA vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– jättää kanteen tutkimatta tai toissijaisesti hylkää sen perusteettomana

– velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Tutkittavaksi ottaminen

55 EMSA ei ole muodollisesti tehnyt oikeudenkäyntiväitettä, mutta se on vedonnut kahden prosessinedellytyksen puuttumiseen, joista ensimmäinen perustuu siihen, että unionin yleinen tuomioistuin ei ole EY 230 artiklan nojalla toimivaltainen ratkaisemaan EMSAn toimenpiteestä nostettua kannetta, ja toinen siihen, että kannekirjelmä ei täytä muotovaatimuksia. Unionin yleinen tuomioistuin tutkii ensin ensimmäisen prosessinedellytyksen puuttumisen.

1. *Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta tutkia EMSAn toimenpiteestä nostettu kanne EY 230 artiklan nojalla*

Asianosaisten lausumat

56 EMSA tuo esiin, että sen toimet eivät jo luonteensakaan puolesta voi olla EY 230 artiklaan perustuvan kanteen kohteena. Koska kyseinen artikla ei sisällä mitään nimenomaista tai epäsuoraa viittausta Euroopan unionin muihin laitoksiin tai elimiin kuin siinä mainittuihin toimielimiin, unionin yleinen tuomioistuin ei voi valvoa EMSAn toimien lainmukaisuutta. EMSAn mukaan asiassa 294/83, Les Verts vastaan

parlamentti, 23.4.1986 annettua tuomiota (Kok., s. 1339, Kok. Ep. VIII, s. 551, ns. Les Verts -tapaus) ei voida soveltaa käsiteltävään asiaan, kun otetaan huomioon se, että se koski toimielimen eikä laitoksen päätöksen tuomioistuinvalvontaa.

57 Asetuksen N:o 1406/2002 8 artiklassa, jossa rajoitutaan säätämään yhteisöjen tuomioistuimen toimivallasta EMSAn sopimukseen perustuvaa vastuuta ja sopimuksen ulkopuolista vastuuta koskevien riitojen osalta, vahvistetaan sitä vastoin, ettei unionin yleisellä tuomioistuimella tai unionin tuomioistuimella ole toimivaltaa valvoa EMSAn toimien laillisuutta. Kun lisäksi otetaan huomioon se, että kyseisessä säännöksessä viitataan vain yhteisöjen tuomioistuimeen, on pääteltävä, että jos jokin tuomioistuin olisi toimivaltainen ratkaisemaan kyseisiä riitoja, se olisi yhteisöjen tuomioistuin eli nyttemmin unionin tuomioistuin eikä unionin yleinen tuomioistuin.

58 Se, ettei laitoksen tekemästä päätöksestä nostettua kumoamiskannetta voida ottaa tutkittavaksi, on EMSAn mukaan sitä paitsi vahvistettu asiassa C-160/03, Espanja vastaan Eurojust, 15.3.2005 annetulla tuomiolla (Kok., s. I-2077, 35–37 ja 40 kohta) sekä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-148/97, Keeling vastaan SMHV, 8.6.1998 antamalla määräyksellä (Kok., s. II-2217).

59 Kun otetaan huomioon se, että kyseisessä tuomiossa ja määräyksessä otetaan käyttöön kaksinkertainen peruste EY 230 artiklan soveltamisen määrittämiseksi – eli se, että elin on mainittu kyseisessä artiklassa, ja se, ettei tosiasiallista tuomioistuinvalvontaa ole – kummankin kyseisistä edellytyksistä on täytyttävä, mutta EMSAn mukaan se ei käsiteltävässä asiassa täytä ensimmäistä edellytystä, koska sitä ei ole mainittu EY 230 artiklassa. Vaikka kukin näistä edellytyksistä itsessään riittäisikin, toinen edellytys ei lisäksi täyty, koska asetuksen N:o 1406/2002 8 artiklassa säädetään tuomioistuinvalvonnasta, vaikkakin rajataan sen ulottuvuus EMSAn sopimukseen perustuvaa vastuuta ja sopimuksen ulkopuolista vastuuta koskeviin riitoihin.

60 Kantaja kiistää kyseisen prosessinedellytyksen puutteen.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

61 Ensiksi todetaan, että johdetun oikeuden perusteella perustettuja EMSAn kaltaisia laitoksia ei ole mainittu niiden toimielinten joukossa, jotka on lueteltu EY 230 artiklan ensimmäisessä kohdassa.

62 On myös todettava, että asetuksen N:o 1406/2002 8 artiklassa säädetään, että yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista riidat, jotka koskevat vahinkojen korvaamista EMSAn sopimukseen perustumattoman vastuun nojalla sekä toimivalta ratkaista asia EMSAn tekemässä sopimuksessa mahdollisesti olevan välimiesmenettelylausekkeen nojalla. Mainitussa asetuksessa ei sitä vastoin säädetä siitä, että kyseisellä tuomioistuimella olisi toimivalta ratkaista muita EMSAn tekemiä päätöksiä koskevia kumoamiskanteita.

63 Nämä seikat eivät kuitenkaan ole esteenä sille, että unionin yleinen tuomioistuin tarkastaa sellaisten EMSAn tointen lainmukaisuuden, joista ei säädetä asetuksen N:o 1406/2002 8 artiklassa.

64 Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on edellä 56 kohdassa mainitussa asiassa Les Verts annettuun tuomioon viitaten todennut asiassa T-411/06, Sogelma vastaan EAR, 8.10.2008 antamassaan tuomiossa (Kok., s. II-2771, 36 kohta), Euroopan yhteisö on oikeusyhteisö ja perustamissopimuksessa on luotu täysin kattava oikeussuojateiden ja menettelyjen järjestelmä, jonka tarkoituksena on antaa toimielinten toimenpiteisiin kohdistuva laillisuusvalvonta yhteisöjen tuomioistuimen tehtäväksi. Perustamissopimuksen järjestelmässä voidaan nostaa kanne kaikista sellaisista toimielinten toteuttamista toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin. Näiden näkökohtien pohjalta yhteisöjen tuomioistuin on siis edellä 56 kohdassa mainitussa asiassa Les Verts annetussa tuomiossa katsonut, että kumoamiskanne voidaan nostaa Euroopan parlamentin sellaisista toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin, vaikka kumoamiskannetta koskevassa perustamissopimuksen määräyksessä, sellaisena kuin se oli tuolloin voimassa, mainittiin ainoastaan neuvoston ja komission toimenpiteet. Sellainen kyseisen määräyksen tulkinta, jossa Euroopan parlamentin toimenpiteet suljettaisiin pois kannekelpoisten toimenpiteiden joukosta, olisi yhteisöjen tuomioistuimen mukaan ollut perustamissopimuksen tarkoituksen, sellaisena kuin se on ilmaistu EY:n perustamissopimuksen 164 artiklassa (josta on tullut EY 220 artikla),

ja yleisen rakenteen vastainen (ks. vastaavasti edellä 56 kohdassa mainittu asia Les Verts, tuomion 23–25 kohta).

65 Mainitusta tuomiosta voidaan johtaa sellainen yleinen periaate, jonka mukaan mikä hyvänsä EMSAn kaltaisen elimen toimi, jonka tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin, voi olla tuomioistuinvalvonnan kohteena.

66 Edellä 56 kohdassa mainitussa asiassa Les Verts annetussa tuomiossa tosin mainitaan vain toimielimet, kun taas – kuten edellä 61 kohdassa on todettu – EMSA ei kuulu EY 230 artiklassa mainittuihin toimielimiin. Mainitunlaisten elinten, joilla on toimivalta tehdä toimia, joiden tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin, kuten asia on ilman pienintäkään epäilystä silloin, kun kyseiset elimet tekevät julkisten hankintojen tekomenettelyjen yhteydessä päätöksiä, joilla tarjoajan tarjous hylätään ja hankinta annetaan toiselle tarjoajalle, tilanne on kuitenkin samanlainen kuin tilanne, jonka osalta edellä 56 kohdassa mainitussa asiassa Les Verts annettu tuomio on annettu. Oikeusyhteisössä olisi näin ollen mahdotonta hyväksyä sitä, ettei tällaisia toimia voitaisi lainkaan saattaa tuomioistuinten tutkittavaksi (ks. vastaavasti edellä 64 kohdassa mainittu asia Sogelma v. EAR, tuomion 37 kohta).

67 Tästä seuraa, että päätökset, jotka EMSA tekee hankintasopimuksen tekomenettelyssä ja joiden tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin, ovat kannekelpoisia toimenpiteitä.

68 EMSAn niiden väitteidensä tueksi siteeraama oikeuskäytäntö, jotka koskevat kanteen tutkimatta jättämistä, ei voi kumota tätä johtopäätöstä.

69 Edellä 58 kohdassa mainitussa asiassa Espanja vastaan Eurojust annetun tuomion osalta yhteisöjen tuomioistuin totesi kyllä, että riitautettuja toimia ei ollut mainittu niiden toimien luettelossa, joiden lainmukaisuuden se voi tutkia EY 230 artiklan nojalla (kyseisen tuomion 37 kohta). Tuomion seuraavassa kohdassa yhteisöjen tuomioistuin totesi kuitenkin myös, että EU 41 artiklassa, jota esillä olevassa asiassa sovelletaan, ei määrätä, että EY 230 artiklaa sovellettaisiin Euroopan unionista tehdyn

sopimuksen VI osastossa oleviin määräyksiin poliisiyhteistyöstä ja oikeudellisesta yhteistyöstä rikosasioissa, vaan yhteisöjen tuomioistuimen tällä alalla olevaa toimivaltaa täsmennetään EU 35 artiklassa, johon EU 46 artiklan b alakohdassa viitataan. Yhteisöjen tuomioistuin totesi saman tuomion 41 ja 42 kohdassa oikeudesta tosiasialliseen oikeussuojaan myös, ettei asiassa kanteen kohteena olevia toimia ollut jätetty kaiken tuomioistuinvalvonnan ulkopuolelle (ks. vastaavasti edellä 64 kohdassa mainittu asia Sogelma v. EAR, tuomion 45 kohta).

70 Edellä 58 kohdassa mainitussa asiassa Keeling vastaan SMHV antamassaan määräyksessä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ainoastaan todennut 32 kohdassa, että sisämarkkinoiden harmonisointivirasto (tavaramerkit ja mallit) (SMHV) ei ole yksi EY:n perustamissopimuksen 4 artiklassa (josta on tullut EY 7 artikla) luetelluista yhteisön toimielimistä, eikä sitä myöskään mainita EY:n perustamissopimuksen 173 artiklan ensimmäisessä kohdassa (josta on tullut EY 230 artikla), vaan se totesi myös 33 kohdassa, että muita muutoksenhakukeinoja SMHV:n presidentin riidanalaista päätöstä vastaan saattoi olla olemassa, ja mainitsi erityisesti EY:n perustamissopimuksen 179 artiklan (josta on tullut EY 236 artikla). Kyseinen määräys ei siis ole esteenä sille, että EY 230 artiklaan perustuva kanne on mahdollinen sellaisen elimen tekemästä päätöksestä, jota ei mainita kyseisessä artiklassa (ks. vastaavasti edellä 64 kohdassa mainittu asia Sogelma v. EAR, tuomion 46 kohta).

71 Oikeuskäytäntö, johon EMSA vetoaa, ei siis saata kyseenalaiseksi toteamusta, jonka mukaan mainitunlaisen elimen toimi, jonka tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin, ei voi jäädä tuomioistuinvalvonnan ulkopuolelle.

72 Tätä ratkaisua ei voi saattaa kyseenalaiseksi myöskään edellä 64 kohdassa mainitussa asiassa Sogelma vastaan EAR annetun tuomion tulkinta, johon EMSA on istunnossa vedonnut ja jonka mukaan EMSAn tilanne on erilainen kuin Euroopan jälleenrakennusviraston (EAR) tilanne siltä osin kuin komissio on antanut viimeksi mainitun tehtäväksi huolehtia tarjouspyyntömenettelyjen valmistelemisesta, tarjousten arvioinnista ja hankintasopimusten tekemisestä yhteisön Serbia ja Montenegrolle antaman avun täytäntöönpanossa. Kyseisestä ratkaisusta nimittäin seuraa se, että päätökset, jotka komissio olisi itse tehnyt siinä tapauksessa, että se ei olisi valtuuttanut jotakuta toista käyttämään toimivaltaansa, eivät voi lakata olemasta tuomioistuinvalvonnan

kohteena vain sen vuoksi, että komissio oli valtuuttanut EAR:n käyttämään toimivaltaansa, koska muutoin syntyisi oikeudellinen tyhjiö.

73 EMSAn tulkinnassa ei kuitenkaan oteta huomioon edellä 64 kohdassa mainitussa asiassa Sogelma vastaan EAR annetun tuomion 39 ja 40 kohdan sanamuotoa, josta ilmenee, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esittänyt sen toimivallan luonteen, jonka nojalla EAR toimii, vain ylimääräisenä perusteluna ja että kyseisen toteamuksen tarkoituksena on vain tukea päätelmää, joka on saman tuomion 37 kohdassa, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin tuo esiin sen yleisen periaatteen, jonka mukaan mikä hyvänsä yhteisön elimen toimi, jonka tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin, voi olla tuomioistuinvalvonnan kohteena. Toisin kuin EMSA väittää, myös esillä olevassa asiassa olisi olemassa oikeudellisen tyhjiön syntymisen vaara, jos olisi katsottava, että kyseessä olevat toimet eivät voi olla tuomioistuinvalvonnan kohteena.

74 Lopuksi EMSAn väitteestä, jonka mukaan asetuksen N:o 1406/2002 8 artiklasta, jossa viitataan vain yhteisöjen tuomioistuimeen, voidaan päätellä, että jos jokin tuomioistuin olisi toimivaltainen käsiteltävässä asiassa, sen pitäisi olla yhteisöjen tuomioistuin eikä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin eli nyttemmin unionin tuomioistuin eikä unionin yleinen tuomioistuin, riittää, kun todetaan, että sanoja ”yhteisöjen tuomioistuin” käytetään tässä yhteydessä yleisessä merkityksessä ja niillä tarkoitetaan toimielintä, joka käsittää nykyään unionin tuomioistuimen, unionin yleisen tuomioistuimen ja erityistuomioistuimen eli Euroopan unionin virkamiestuomioistuimen. Asetuksen N:o 1406/2002 8 artiklassa oleva viittaus ”yhteisöjen tuomioistuimeen” on ymmärrettävä niin, että se liittyy kyseiseen toimielimeen eikä yhteen niistä tuomioistuimista, jotka mainitun toimielimen muodostavat (ks. vastaavasti ja analogisesti asia C-294/02, komissio v. AMI Semiconductor Belgium ym., tuomio 17.3.2005, Kok., s. I-2175, 49 kohta).

75 EY 230 artiklan ensimmäisestä kohdasta, sellaisena kuin sitä on tulkittu edellä 56 kohdassa mainitussa asiassa Les Verts annetun tuomion 23–25 kohdassa ja edellä 64 kohdassa mainitussa asiassa Sogelma vastaan EAR annetun tuomion 36 ja 37 kohdassa, siis ilmenee, että esillä oleva kanne voidaan ottaa tutkittavaksi. SEUT 263 artiklan ensimmäinen kohta, jonka mukaan Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta valvoa unionin elinten ja laitosten sellaisten säädösten laillisuutta, joiden tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin, tukee myös tätä ratkaisua. EMSAn ensimmäinen oikeudenkäyntiväite on näin ollen hylättävä.

2. *Epäselvää sanamuotoa koskeva poikkeus*

Asianosaisten lausumat

76 Sen prosessinedellytyksen puutteen osalta, joka koskee kannekirjelmän epäselvää sanamuotoa, EMSA vetoaa lähinnä siihen, että kantaja ei täsmennä, mikä kanneperuste koskee mitäkin tarjouspyyntöä ja näin ollen kyseinen kannekirjelmä, jossa sekoitetaan kummatkin tarjouspyynnöt, ei sisällä riittävän selkeää ja täsmällistä yhteenvetoa perusteista, joihin vedotaan, mikä on yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen sekä asiaa koskevan oikeuskäytännön vastaista.

77 Kantaja kiistää tämän väitteen.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

78 On muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 21 artiklan ensimmäisen alakohdan, jota saman työjärjestyksen 53 artiklan ensimmäisen alakohdan mukaan sovelletaan menettelyyn unionin yleisessä tuomioistuimessa, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan kannekirjelmässä on ilmoitettava riidan kohde ja yhteenveto seikoista, joihin kanne perustuu. Kyseisen ilmoituksen on oltava riittävän selkeä ja täsmällinen, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi tarvittaessa suorittaa tuomioistuinvalvonnan tukeutumatta muihin tietoihin. Oikeusvarmuuden ja hyvän lainkäytön takaamiseksi kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä on, että ne olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kanne perustuu, käyvät ilmi itse kannekirjelmästä ainakin pääpiirteittäin mutta johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi (ks. vastaavasti asia T-387/94, Asia Motor France ym. v. komissio, 18.9.1996, Kok., s. II-961, 106 ja 107 kohta; asia T-210/00, Biret ja Cie v. neuvosto, tuomio 11.1.2002,

Kok., s. II-47, 34 kohta ja asia T-209/01, Honeywell v. komissio, tuomio 14.12.2005, Kok., s. II-5527, 55 ja 56 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

79 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että kannekirjelmä täyttää oikeudenkäyntimenettelyä koskevissa säännöissä asetetut vaatimukset, koska se mahdollistaa sen, että sekä vastaaja että unionin yleinen tuomioistuin kykenevät yksilöimään menettelyn, josta EMSAa moititaan, sekä riidan taustalla olevat tosiseikat ja olosuhteet. Asiakirjoista ilmenee lisäksi myös, että EMSA on kyennyt järjestämään puolustuksensa tehokkaasti ja kehittelemään yksityiskohtaisia perusteluja vastatakseen kuhunkin kantajan esittämään väitteeseen.

80 Siitä johtuva prosessinedellytyksen puuttuminen, ettei kannekirjelmä täyttäisi muotovaatimuksia, on näin ollen hylättävä.

Pääasia

81 Kantaja vetoaa neljään kanneperusteeseen kumoamisvaatimuksensa tueksi. Ensimmäinen perustuu vilpittömän mielen, hyvän hallinnon ja huolellisuusvelvollisuuden periaatteiden loukkaamiseen. Toinen perustuu varainhoitoasetuksen, soveltamissääntöjen ja direktiivin 92/50 rikkomiseen. Kolmas perustuu EMSAn tekemiin ilmeisiin arviointivirheisiin. Neljäs perustuu merkityksellisten tietojen ja perustelujen puuttumiseen. Lisäksi EMSAn vastineensa liitteenä jättämien hallinnollisten asiakirjavihkojen, jotka koskivat kyseistä kahta tarjouspyyntömenettelyä, johdosta kantaja on esittänyt kannekirjelmässään esitettyjen perusteiden tueksi vastauskirjelmävaiheessa tiettyjä yksityiskohtia koskevia väitteitä, jotka koskivat useita väitettyjä rikkomuksia, jotka kantajan mukaan ilmenivät kyseisistä hallinnollisista asiakirjavihoista, sekä tarjouspyyntömenettelyn C-2/06/04 osalta itsenäisen kanneperusteen, joka perustui siihen, ettei valitun tarjoajan jättämä tarjous ollut tarjouspyynnön 2 kohdassa tarkoitettujen tarjousten jättämistä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen mukainen.

Unionin yleinen tuomioistuin tutkii ensin EMSAn tekemien päätösten kumoamista koskevan vaatimuksen tarjouspyyntömenettelyn C-2/06/04 osalta.

1. *EMSAn tekemien päätösten kumoamisvaatimus tarjouspyyntömenettelyn C-2/06/04 osalta*

Siihen, ettei valitun tarjoajan jättämä tarjous ole sääntöjenmukainen, perustuva kanneperuste

Asianosaisten lausumat

82 Vastauskirjelmässään kantaja vetoaa uuteen kanneperusteeseen, joka perustuu siihen, että valitun tarjoajan tarjousta ei voitu pitää tarjouspyynnön 2 kohdan a alakohdan mukaisena. Asiakirja-aineistosta nimittäin ilmenee, että koska valitulla tarjoajalla ei ollut näyttöä tarjouksensa lähettämisestä, se oli vain toimittanut jälkikäteen Ruotsin postin virkailijan antaman todistuksen, jossa ilmoitettiin, että kirje oli todellakin lähetetty määräajassa. Kantajan mukaan postin työntekijän kirje ei voi korvata ”postileimaa” eikä olla ”todistusvoimainen” eikä se näin ollen voi olla riittävä näyttö. Mainitunlaisen sääntöjenvastaisuuden hyväksyminen voi kantajan mukaan muodostaa vaarallisen ennakkotapauksen ja synnyttää epävarmuutta määräaikojen noudattamisesta julkisten hankintojen alalla.

83 EMSA väittää, että kyseessä olevan tarjouspyynnön 2 kohdan a alakohdan tarkoituksena oli luoda keino varmistua siitä, että kaikki tarjoajat olivat jättäneet tarjouksensa ennen määräajan päättymistä. Arviointikomitean päätös hyväksyä muu todiste oli näin ollen kohtuullinen, kun otetaan huomioon se, että esillä olevassa asiassa posti ei tavanomaisen käytäntönsä vastaisesti ollut leimannut lähetystä.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

84 Aluksi on todettava, että kanneperuste, joka perustuu siihen, ettei valitun tarjoajan tarjous ollut tarjouspyynnön C-2/06/04 mukainen tarjousten jättämistä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen, jotka on esitetty tarjouspyynnön 2 kohdassa, valossa, ja johon kantaja on vedonnut vastauskirjelmävaiheessa, on uusi kanneperuste. Se voidaan kuitenkin ottaa tutkittavaksi työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan nojalla, koska se perustuu sellaisiin oikeudellisiin seikkoihin ja tosiseikkoihin, jotka ovat selvinneet oikeudenkäyntimenettelyn kuluessa, eli tarjousten avaamista varten asetetun komitean pöytäkirjaan, joka koskee kyseistä tarjouspyyntöä ja jonka EMSA on sisällyttänyt asiakirja-aineistoon vastineensa liitteenä.

85 Hyvin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hankintaviranomainen on velvollinen valvomaan jokaisessa tarjouspyyntömenettelyn vaiheessa sitä, että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta ja siitä seuraavaa kaikkien tarjoajien yhtäläisten mahdollisuuksien periaatetta noudatetaan (ks. vastaavasti asia C-496/99 P, komissio v. CAS Succhi di Frutta, tuomio 29.4.2004, Kok., s. I-3801, 108 kohta; ks. myös vastaavasti asia T-250/05, Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomio 12.7.2007, 45 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa ja asia T-332/03, European Service Network v. komissio, tuomio 12.3.2008, 122 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Perustamissopimuksessa määrätyn kaltainen vääristymättömän kilpailun järjestelmä voidaan taata vain, jos eri talouden toimijoille taataan yhtäläiset mahdollisuudet (em. asia Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomion 46 kohta).

86 On myös muistutettava siitä, että varainhoitoasetuksen 98 artiklan 1 kohdan mukaan ”tarjousten jättäminen on järjestettävä siten, että tarjouksista syntyy todellista kilpailua ja että ne pysyvät salaisina niiden samanaikaiseen avaamiseen asti”.

87 Käsiteltävässä asiassa hankintailmoituksessa vahvistetaan viimeiseksi tarjousten jättämispäiväksi 9.8.2004. Lisäksi tarjouspyynnön, jossa soveltamissääntöjen 130 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaan on täsmennettävä ainakin ”yksityiskohtaiset määräykset tarjousten toimittamisesta ja niiden esittämisestä, kuten määräpäivä ja kellonaika”,

2 kohdassa ilmoitettiin, että tarjouksia voitiin jättää joko lähettämällä ne ilmoitettuun osoitteeseen sellaisella kirjatulla kirjeellä, joka oli postitettu viimeistään 9.8.2004 (postileiman ollessa todistusvoimainen), tai jättämällä ne omin käsin ilmoitettuun osoitteeseen, johon niiden piti saapua viimeistään 9.8.2004 kello 16 ja tarjouksen jättäminen todistettiin mainitussa tapauksessa EMSAn virkamiehen allekirjoittamalla ja päiväämällä kuitilla. Tarjouspyynnössä täsmennettiin myös, että kaikkia muita tapoja toimittaa tarjous kuin kirjattu kirje, mukaan lukien tarjouksen toimittaminen yksityisen lähettipalvelun välityksellä, pidettäisiin ”omin käsin jätettynä”.

88 Nämä viestintämuodot ovat edellä 12 kohdassa siteerattujen soveltamissääntöjen 143 artiklan 2 kohdan mukaisia, sillä sen mukaan ”tarjoaja voi toimittaa tarjouksensa – – joko postitse; tarjouskilpailuasiakirjoissa on tässä tapauksessa täsmennettävä, että lähetyspäiväksi katsotaan kirjatun kirjeen postileiman päivämäärä – – tai asianomaisen toimielimen yksikköön henkilökohtaisesti tai edustajaa, esimerkiksi yksityistä lähettipalvelua käyttäen; tarjouskilpailuasiakirjoissa on tässä tapauksessa täsmennettävä – – yksikkö, jolle tarjoukset toimitetaan päivättyä ja allekirjoitettua kuittia vastaan”. Tältä osin on todettava, että yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden kehittämistä ja palvelun laadun parantamista koskevista yhteisistä säännöistä 15.12.1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/67/EY (EYVL 1998, L 15, s. 14) 2 artiklan 9 kohdan mukaan ”kirjatulla lähetyksellä” tarkoitetaan lähetystä, jota koskee kiinteämääräinen vakuus lähetyksen katoamisen, varastamisen tai vahingoittumisen varalta ja josta lähettäjälle annetaan, tarvittaessa tämän sitä pyytäessä, kuitti postilähetyksen jättämisestä ja/tai sen toimittamisesta vastaanottajalle.

89 Sitä paitsi edelleen tarjouspyynnön 2 kohdan mukaan siitä, ettei mainittuja muotovaatimuksia ole noudatettu, pitäisi seurata se, että tarjous hylätään tarjousten avaamismenettelyssä.

90 Tarjousten avaamista varten asetetun komitean 25.8.2004 laatiman ensimmäisen pöytäkirjan mukaan SSPA:n tarjous eli tarjous, joka sittemmin on valittu, ei sisältänyt todistetta sen lähettämisestä, ja jotta se olisi voitu todeta tarjouspyynnön mukaiseksi oli siis tarpeen, että tarjoaja toimittaa kirjallisen vahvistuksen lähetyksestä. Toisesta

pöytäkirjasta, joka on päivätty 21.9.2004, ilmenee, että tarjousten avaamista varten asetetun komitean sellaisen kirjeen johdosta, jossa SSPA:ta kehotettiin lähettämään EMSAlle mainittu kirjallinen vahvistus, SSPA lähetti EMSAlle Ruotsin postin työntekijän antaman todistuksen, jossa vahvistettiin se, että tarjous oli lähetetty määräajassa. Tarjousten avaamista varten asetettu komitea katsoi siis, että SSPA:n tarjous oli tarjouspyynnön mukainen.

91 EMSA liitti viimeksi mainitun pöytäkirjan liitteenä olevat asiakirjat asiakirja-aineistoon vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen määräämään prosessinjohtotoimeen. Kyse on erityisesti niiden kirjekuorten kopioista, jotka sisälsivät SSPA:n lähettämän tarjouksen, sellaisina kuin EMSA oli ne vastaanottanut, EMSAn ja SSPA:n välisen kirjeenvaihdon jäljennöksistä sekä Göteborgin postitoimiston 6.8.2004 päivätyn kuitin jäljennöksestä ja kyseisen postitoimiston työntekijän allekirjoittamasta 2.9.2004 päivätystä vakuutuksesta, jossa lähinnä todetaan, että kyseinen postitoimisto oli todellakin lähettänyt kirjekuoren, jonka piti sisältää kyseinen tarjous, 6.8.2004.

92 Mainituista asiakirjoista ilmenee kuitenkin ensinnäkin, että SSPA:n tarjous on saapunut EMSAlle 10.8.2004 eli päivän sen jälkeen, kun tarjousten jättämiselle asetettu määräaika oli päättynyt, ja ettei niissä kirjekuorissa, jotka sisälsivät kyseisen tarjouksen, ollut mitään lähettämistä tai vastaanottamista koskevaa postileimaa.

93 Toiseksi on todettava, että vaikka EMSA on ilmoittanut SSPA:lle 26.8.2004 lähettämässään kirjeessä, että ”kirjekuoressa ei ollut merkintää siitä, että se olisi ollut kirjattu lähetys, eikä päivämäärää, jolloin se oli jätetty postitoimistoon”, ja kehottanut SSPA:ta toimittamaan sille ”kaikki mahdolliset myöhemmät todisteet [siitä, että tarjous oli jätetty] määräajassa ja tarjouspyynnössä asetettujen muotovaatimusten mukaisesti”, SSPA oli toimittanut sille vain Göteborgin postitoimiston antaman kuitin.

94 Tältä osin EMSAn istunnossa esittämä peruste, jonka mukaan mainittu kuitti todisti kirjeen rekisteröinnin – rekisteröinnin, joka oli jossakin määrin rinnastettavissa kirjattuun lähetykseen, ei voi menestyä. Ensinnäkään mainittua kuittia ei voida

mitenkään rinnastaa kirjatun lähetyksen jättämisestä saatavaan vastakuittiin, jonka lähettäjä yleensä saa todisteeksi postilähetyksen jättämisestä kirjekuoreen leimatusta postileimasta riippumatta, kuten edellä 88 kohdassa on todettu. Mainitussa kuitissa ei nimittäin lue lähettäjän nimeä, vastaanottajan nimeä eikä edes lähetyksen määränpäätä tai mitään sellaista, joka voisi todistaa, että kyseessä oleva kuitti koski kirjatun kirjeen lähettämistä. Asiakirja-aineistosta ilmenee lisäksi, että EMSA katsoi toisen tarjoajan tarjouksen olevan tarjouspyynnön mukainen vasta sen jälkeen, kun tämä oli omasta aloitteestaan toimittanut vastakuitin, josta ilmeni kirjatun lähetyksen päivämäärä ja digitaalinen koodi, joka liitti sen kirjekuoreen, jonka sisällä tarjous oli, vaikka viimeksi mainittu tarjous oli ensin suljettu tarjouskilpailun ulkopuolelle sen vuoksi, että kirjekuoren, jonka sisällä se oli, päällä oli vain vastaanottoleima. Toiseksi sen ajatuksen vastaisesti, jonka EMSA on yrittänyt saada hyväksyttyä istunnossa, asiakirja-aineistosta ilmenee selvästi, ettei mainittu kuitti ole se seikka, jonka perusteella SSPA:n tarjous on lopullisesti katsottu tarjouspyynnön mukaiseksi, vaan se on Ruotsin postin työntekijän vakuutus, vaikka yllä mainitun tarjoajan tapauksessa EMSA katsoi, että kyseisen tarjoajan sen jälkeen, kun se oli saanut tietää, että sen tarjous oli hylätty, esittämä vastakuitti oli riittävä näyttö.

95 Kolmanneksi on todettava, että Göteborgin postitoimiston työntekijän antamassa todistuksessa täsmennetään seuraavaa: ”Täten todistan – – tutkittuani liitteenä olevan kuittijäljennöksen – – sekä toimitetusta kirjekuoresta otetun valokopion, että yllä mainittu postitoimisto on lähettänyt mainitun kirjekuoren perjantaina 6.8.2004.” Ruotsin postin työntekijä on näin ollen vakuuttanut toimittaneensa kirjekuoren, jonka piti sisältää SSPA:n tarjous, 6.8.2004, mutta hän ei ole kuitenkaan selittänyt yhtäältä sitä, miksi mainitussa kirjekuoressa ei ollut mitään postileimaa, ja toisaalta hän ei ole maininnut sitä, oliko kyseessä kirjattu lähetys. Kun EMSAlta tiedusteltiin tätä asiaa istunnossa, EMSA ei ole kyennyt osoittamaan, että lähetys oli lähetetty kirjattuna.

96 Mistään asiakirja-aineiston osasta ei siis ilmene, että SSPA:n tarjous olisi jätetty kirjattuna lähetyksenä.

97 Näin ollen on kysyttävä, saattoiko tarjousten avaamista varten asetettu komitea ensinnäkään avata SSPA:n tarjousta, ja toiseksi, saattoiko arviointikomitea tutkia sitä, vaikka se oli saapunut EMSAlle tarjousten jättämisen viimeisen määräpäivän jälkeisenä päivänä.

98 Tältä osin on muistutettava, että tarjousten vastaanottamisen päättymispäiväksi ja kellonajaksi oli vahvistettu hankintailmoituksessa 9.8.2004 kello 16.00. Tarjouspyynnön 2 kohdasta ilmenee kuitenkin selvästi, että pääsääntöisesti tarjousten oli saavuttava EMSAlle viimeistään edellä mainittuna päivänä ja kellonaikana, olipa kyse omin käsin jätetyistä tarjouksista tai yksityisen lähettipalvelun välityksellä jätetyistä tarjouksista, ja että ainoa poikkeus kyseiseen sääntöön oli kirjattu postilähetys, joka oli lähetettävä viimeistään mainittuna päivänä, mutta sen vastaanottaminen saattoi tapahtua kyseisen päivän jälkeen ja lähetyspäivä määräytyi postileiman perusteella. Tästä seuraa, että koska mahdollisuus toimittaa tarjoukset muuna kuin niiden vastaanottamiselle lähtökohtaisesti vahvistettuna päivänä ja kellonaikana on poikkeus, sitä on tulkittava suppeasti.

99 Seuraavaksi on todettava, että tarjouspyynnön 2 kohdan a alakohdassa ilmoitetaan kaksi eri muotovaatimusta, joita tarjoajan, joka aikoo jättää tarjouksensa postin välityksellä, on noudatettava, ja joista ensimmäinen on tarjouksen lähettämisen viimeinen määräpäivä ja toinen se, että se on jätettävä kirjattuna lähetyksenä. Vaikka näin ollen kyseiset vaatimukset ovat luonteeltaan toisiaan täydentäviä, niillä on kuitenkin itsenäinen merkitys, kun arvioidaan sitä, onko tarjous lähetetty tarjouskilpailua koskeviin asiakirjoihin sisältyvien määräysten ja soveltamissääntöjen 143 artiklan mukaisesti.

100 Hankintaviranomaisen, tarkemmin sanottuna tarjousten avaamista varten asetetun komitean, on siis tarkastettava näiden kahden edellytyksen, joiden tärkeydestä EMSA nimenomaisesti muistutti SSPA:lle 26.8.2004 lähettämässään kirjeessä, noudattaminen ennen tarjousten avaamista ja niiden sen jälkeistä tutkimista. Tältä osin tarjousten avaamista varten asetetulla komitealla ei ole minkäänlaista harkintavaltaa: kun kerran on todettu, että määräajan jälkeen vastaanotettua tarjousta ei ole toimitettu tarjouspyynnön ja soveltamissääntöjen vaatimusten mukaisesti, tarjousten avaamista varten asetettu komitea voi vain hylätä sen, kuten edellä 86 kohdassa on muistutettu.

101 Tarjousten avausvaihetta, jonka kulkua ohjaavat säännöt on annettu soveltamissääntöjen 145 artiklassa, luonnehtii nimenomaan sen muodollisuus, ja sen tarkoituksena

on varmistaa se, että vähintään kolmesta henkilöstä muodostuva komitea arvioi ja takaa muun muassa tarjousten toimittamista koskevien sääntöjen noudattamisen, kun otetaan huomioon merkitys, joka näillä säännöillä on tarjouspyyntömenettelyissä. Mainitun komitean jäsenet varustavat nimikirjaimillaan muun muassa ne asiakirjat, jotka osoittavat kunkin tarjouksen lähettämispäivän ja kellonajan, ja allekirjoittavat vastaanotettujen tarjousten avauspöytäkirjan, jossa luetellaan sääntöjen mukaiset tarjoukset ja tarjoukset, jotka eivät olleet sääntöjen mukaisia, sekä perustellaan se, että tarjous hylätään sen vuoksi, ettei se ole soveltamissääntöjen 143 artiklassa tarkoitettujen tarjousten jättämistä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen mukainen. Kyse on näin ollen muodollisuuksista, joiden noudattaminen on olennaisen tärkeää tarjouspyyntömenettelyn kannalta.

102 Edellä esitetty ja tarjoajien yhdenvertaisen kohtelun periaate, jonka noudattaminen on taattava tarjouspyyntömenettelyn jokaisessa vaiheessa, kuten edellä 85 kohdassa on todettu, huomioon otettuna tarjousten avaamista varten asetetun komitean ei olisi käsiteltävässä asiassa pitänyt avata SSPA:n jättämää tarjousta eikä hyväksyä sitä, koska kun otetaan huomioon se, ettei siinä ollut hyväksyttävää postileimaa eikä todistetta siitä, että se oli lähetetty kirjattuna lähetyksenä, sen olisi pitänyt katsoa saapuneen EMSAlle vastaanottopäivänään 10.8.2004 eli siis liian myöhään. Tästä seuraa, että tarjousten avaamista varten asetettu komitea on virheellisesti avannut SSPA:n tarjouksen, ja arviointikomitea on sen jälkeen virheellisesti arvioinut sen ja sijoittanut sen ensimmäiselle sijalle.

103 Oikeuskäytännön mukaan menettelyvirhe voi kuitenkin aiheuttaa päätöksen tai sen osan kumoamisen vain, jos osoitetaan, että ilman kyseistä virhettä hallinnollinen menettely olisi voinut johtaa erilaiseen lopputulokseen ja että riidanalainen päätös olisi siis voinut olla sisällöltään erilainen (ks. vastaavasti asia T-345/03, Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomio 12.3.2008, Kok., s. II-341, 147 kohta ja edellä 85 kohdassa mainittu asia European Service Network v. komissio, tuomion 130 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

104 Jos EMSA ei käsiteltävässä asiassa olisi ottanut huomioon SSPA:n tarjousta sen vuoksi, ettei se ollut tarjouspyynnön 2 kohdassa tarkoitettujen tarjousten jättämistä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen ja soveltamissääntöjen 143 artiklan mukainen,

hallinnollinen menettely olisi voinut johtaa vain erilaiseen lopputulokseen, koska arviointikomitea ei olisi arvioinut SSPA:n tarjousta, ja hankintapäätöksen, joka perustuu nimenomaan tarjousten vertailuun, sisältö ei olisi voinut olla olematta erilainen.

105 Kun käsiteltävässä asiassa lisäksi otetaan huomioon se seikka, että vain kaksi yritystä on ylittänyt tarjouspyyntöasiakirjojen 13.1 kohdan b alakohdassa ilmoitetun vähimmäispistemäärän, niin siinä tapauksessa, että SSPA:n tarjous olisi hylätty tarjousten avausvaiheessa, kyseessä olevan hankintamenettelyn päättyessä jäljelle olisi jäänyt vain yksi ainoa tarjous. Näin ollen hankintaviranomaisella, joka ei olisi enää voinut vertailla eri tarjoushintoja tai tarjousten muita ominaisuuksia antaakseen hankinnan sille tarjoajalle, joka tekee taloudelliselta kannalta edullisimman tarjouksen, ei olisi ollut velvollisuutta antaa hankintaa sille ainoalle tarjoajalle, joka oli katsottu kelpoiseksi osallistumaan tarjouskilpailuun (ks. vastaavasti ja analogisesti asia C-27/98, Fracasso ja Leitschutz, tuomio 16.9.1999, Kok., s. I-5697, 31–33 kohta). Muutoinkaan tämän seikan perusteella ei voida sulkea pois sitä, kuten EMSA on todennut istunnossa vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen asiaa koskevaan kysymykseen, että se olisi voinut peruuttaa kyseessä olevan hankinnan ja käynnistää uuden tarjouskilpailun. Näin ollen on oikeudellisesti riittävällä tavalla osoitettu, että ilman tätä virhettä hallinnollinen menettely olisi voinut johtaa erilaiseen lopputulokseen.

106 Näin ollen EMSAn päätös antaa hankinta valitulle tarjoajalle on kumottava siltä osin kuin se on soveltamissääntöjen 143 artiklan ja tarjouspyynnön 2 kohdan vastainen, eikä muista perusteista, joihin kantaja on vedonnut tarjouskilpailun C-2/06/04 osalta, ole tarpeen lausua.

107 Unionin yleinen tuomioistuin jatkaa näin ollen vain niiden kanneperusteiden ja perusteiden tutkimista, joihin kantaja on vedonnut niiden EMSAn päätösten osalta, että kantajan tarjous hylätään ja hankinta annetaan toiselle tarjoajalle tarjouspyyntömenettelyn C-1/01/04 päätteeksi.

2. *EMSAn tarjouspyyntömenettelyn C-1/01/04 yhteydessä tekemien päätösten kumoamisvaatimus*

108 Kuten edellä 81 kohdassa on todettu, kantaja on vedonnut kumoamisvaatimuksensa tueksi neljään kanneperusteeseen, joista ensimmäinen perustuu vilpittömän mielen, hyvän hallinnon ja huolellisuusvelvollisuuden periaatteiden loukkaamiseen, toinen perustuu varainhoitoasetuksen, soveltamissääntöjen ja direktiivin 92/50 rikkomiseen, kolmas perustuu ilmeisiin arviointivirheisiin ja neljäs perustuu merkityksellisten tietojen ja perustelujen puuttumiseen. Unionin yleinen tuomioistuin katsoo aiheelliseksi tutkia ensin ensimmäisen kanneperusteen, sen jälkeen toisen kanneperusteen, sen jälkeen neljännen kanneperusteen ja lopuksi kolmannen kanneperusteen.

Ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu vilpittömän mielen, hyvän hallinnon ja huolellisuusvelvollisuuden periaatteiden loukkaamiseen

Asianosaisten lausumat

109 Kantajan mukaan EMSA on loukannut vilpittömän mielen, hyvän hallinnon ja huolellisuusvelvollisuuden periaatteita, koska se on toiminut huomattavalla viiveellä ja koska se ei ole antanut riittäviä vastauksia tarjoajien ennen tarjoustensa jättämistä esittämiin kysymyksiin, mikä oikeuskäytännön mukaan saattaa olla päätöksen kumoamisperuste, kun otetaan huomioon se, että kyseinen päätös olisi ollut erilainen, jos virhettä ei olisi ollut.

110 Kantaja muistuttaa siitä, että se on lähettänyt kysymyksiä, joihin EMSA on kieltäytynyt vastaamasta sillä perusteella, että se on väittänyt, että kyseisiä kysymyksiä ei ollut esitetty määräajassa eli ennen 31.7.2004. Tältä osin EMSA korostaa, että se on turhaan yrittänyt lähettää kyseiset kysymykset faksitse 31.7.2004, ja että EMSA ei ollut vastaanottanut niitä, luultavasti siksi, että EMSAn faksi on toiminut huonosti, minkä EMSA on myöntänyt sähköpostiviestissä 2.8.2004. Kantaja korostaa lisäksi, että EMSA on lopulta vastaanottanut kysymykset sunnuntaina 1.8.2004. Kun joka tapauksessa otetaan huomioon se, että täydentäviä tietoja koskevan pyynnön esittämiselle

asetettu aikaraja päättyi lauantaina, EMSAn olisi pitänyt myöntää määräajan pidennystä seuraavaan ensimmäiseen työpäivään eli maanantaihin 2.8.2004 saakka. Kun EMSA kieltäytyi vastaamasta kantajan kysymyksiin, se ei pelkästään loukannut vilpittömän mielen, hyvän hallinnon ja huolellisuusvelvollisuuden periaatetta vaan myös esti kantajaa tekemästä kilpailukykyisemmän tarjouksen.

111 Lopuksi kantaja täsmentää, että toisin kuin EMSA on antanut ymmärtää, se ei ole yrittänyt saada tietoja, joita muut tarjoajat eivät olisi saaneet, kun otetaan huomioon se, kuten kantaja tuo esiin, että kaikki vastaukset täydentäviä tietoja koskeviin pyyntöihin annetaan tiedoksi kaikille tarjoajille. Kantaja korostaa tältä osin, että hankintaviranomaisella on velvollisuus vastata täydentäviä tietoja koskeviin pyyntöihin silloin, kun tarjouspyyntöasiakirjat ovat epätarkkoja.

112 Istunnossa kantaja on lisäksi tuonut ensimmäistä kertaa esiin sen, että EMSA oli rikkonut soveltamissääntöjen 141 artiklaa, koska tarjouspyynnössä se oli asettanut täydentäviä tietoja koskevien pyyntöjen esittämiselle 141 artiklassa asetettua määräaikaa lyhyemmän ajan.

113 EMSA kiistää kantajan väitteet.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

114 Kantaja moittii EMSAa yhtäältä siitä, että se on toiminut huomattavalla viiveellä, ja toisaalta siitä, ettei se ole antanut riittäviä vastauksia tarjoajien täydentäviä tietoja koskeviin pyyntöihin. Kantaja lisää, että se on esittänyt 31.7.2004 kysymyksiä, joiden tarkoituksena oli saada selvennyksiä tarjouspyynnöissä oleviin väitetysti epätarkkoihin kohtiin ja joihin EMSA oli kantajan mukaan kieltäytynyt vastaamasta.

115 Ensinnäkin on todettava sen lisäksi, että kantaja ei ole esittänyt mitään sen väitteen tueksi, että EMSA oli toiminut viiveellä ja ettei se ollut antanut riittäviä vastauksia tarjoajien kysymyksiin, myös, ettei kantaja ole ilmoittanut, mitä nämä vastaukset olisivat olleet, eikä se ole ilmoittanut syitä, joiden vuoksi niitä on pidettävä riittämättöminä. Tästä seuraa, että vaikka kyseinen kanneperuste on melko epätäsmällisesti muotoiltu, se on ymmärrettävä niin, että kantaja moittii EMSAa lähinnä siitä, ettei se ole vastannut kantajan kysymyksiin, vaikka kantaja oli esittänyt kysymykset määräajassa, ja että tämä seikka on estänyt kantajaa tekemästä sekä tekniseltä että taloudelliselta kannalta kilpailukykyisempää tarjousta.

116 Tältä osin on ensinnäkin todettava, että kantaja ei ole esittänyt näyttöä väitteidensä tueksi. Vaikka se viittaa lukuisiin yrityksiinsä lähettää tietopyyntöjä sekä lauantaina 31.7.2004 että sunnuntaina 1.8.2004, se ei esitä mitään lähetysraporttia, joka voisi todistaa joko kyseisten asiakirjojen (täydellisen tai epätäydellisen) lähetyksen EMSAlle tai virheen kyseisten asiakirjojen lähetyksessä. Kantaja ei myöskään ole kertonut sitä, millä tavoin tämä väitetty virhe olisi voinut vaikuttaa hankintapäätöksen tekemiseen.

117 Toiseksi on todettava, että tarjouspyynnön 8 kohdan mukaan täydentäviä tietoja sai viimeistään kymmenen päivää ennen tarjousten jättämiselle varatun määräajan päättymistä lähetetyllä kirjallisella pyynnöllä. Toisin kuin kantaja väittää, kyseistä tarjouspyynnön kohtaa voidaan kuitenkin tulkita vain niin, että tarjousten jättämispäivää ei oteta huomioon määräaikaa laskettaessa. Koska kyseiseksi määräajaksi oli tarjouspyynnön 2 kohdan sanamuodon mukaan asetettu 9.8.2004, määräajan täydentäviä tietoja koskevien pyyntöjen esittämiselle oli näin ollen päätyttävä perjantaina 30.7.2004 eikä lauantaina 31.7.2004, kuten kantaja väittää.

118 Kuten EMSA aiheellisesti korostaa, kantaja oli yrittänyt lähettää täydentäviä tietoja koskevaa pyyntöään lauantaista 31.7.2004 lukien, kuten kantaja on kirjelmissään myöntänyt, eli kyseisen pyynnön esittämiselle varatun määräajan päättymisen jälkeen. Koska mainittu pyyntö oli esitetty liian myöhään, EMSA ei aiheellisesti ole vastannut siihen, vaikka EMSA olisikin vastaanottanut sen.

119 Lopuksi unionin yleinen tuomioistuin toteaa soveltamissääntöjen 141 artiklan 2 kohdan väitetystä rikkomisesta, että kyseiseen kanneperusteeseen on vedottu ensimmäistä kertaa suullisen käsittelyn aikana. Työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan sanamuodon mukaan asian käsittelyn kuluessa ei saa vedota uuteen perusteeseen, ellei se perustu käsittelyn aikana esille tulleisiin oikeudellisiin seikkoihin tai tosiseikkoihin. Peruste, jolla laajennetaan aikaisemmin – nimenomaisesti tai implisiittisesti – kannekirjelmässä esitettyä perustetta ja jolla on läheinen yhteys tähän perusteeseen, ei kuitenkaan ole työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu uusi peruste (ks. vastaavasti asia T-40/01, Scan Office Design v. komissio, tuomio 28.11.2002, Kok., s. II-5043, 96 kohta ja asia T-495/04, Belfass v. neuvosto, tuomio 21.5.2008, Kok., s. II-781, 87 kohta).

120 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että soveltamissääntöjen 141 artiklan 2 kohdan rikkomiseen perustuvaa kanneperustetta, johon kantaja on vedonnut istunnossa, ei ensinnäkään voida pitää sellaisiin oikeudellisiin seikkoihin tai tosiseikkoihin perustuvana väitteenä, jotka ovat selvinneet kirjallisen menettelyn kuluessa, koska se perustuu sellaiseen väitettyyn lainvastaisuuteen, joka saattoi olla tiedossa ja johon olisi voitu vedota silloin, kun kanne jätettiin, ja toiseksi sitä ei voida myöskään pitää aiemmin esitetyn kanneperusteen laajennuksena, koska kantaja on vedonnut siihen oikeussääntöön, jota se väittää rikotun, vasta suullisessa menettelyssä ja koska mainitun kumoamisen syytä ei ollut mainittu suoraan eikä implisiittisesti kannekirjelmässä, kun otetaan huomioon se, että tämä kanneperuste perustui vilpittömän mielen, hyvän hallinnon ja huolellisuusvelvoitteen periaatteiden väitettyyn rikkomiseen (ks. vastaavasti asia 108/81, Amylum v. neuvosto, tuomio 30.9.1982, Kok., s. 3107, 25 kohta). Kantaja ei muutoinkaan vetoa mihinkään sellaiseen oikeudelliseen seikkaan tai tosiseikkaan, joka olisi selvinnyt oikeudenkäynnin kuluessa ja johon tämä väite voisi perustua. Tästä seuraa, että väite on jätettävä tutkimatta työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan liian myöhään esitettynä.

121 Edellä esitettyjen seikkojen valossa on todettava, että ensimmäinen kanneperuste on hylättävä perusteettomana tarjouspyyntömenettelyn C-1/01/04 osalta.

Toinen kanneperuste, joka perustuu varainhoitoasetuksen, soveltamissääntöjen ja direktiivin 92/50 rikkomiseen

Asianosaisten lausumat

122 Tällä kanneperusteellaan kantaja tuo esiin lähinnä sen, että EMSA on rikkonut varainhoitoasetusta, soveltamissääntöjä ja direktiiviä 92/50, koska se on käyttänyt epätäsmällisiä arviointiperusteita, joita ei ollut asianmukaisesti määritelty tarjouspyynnössä. Sen lisäksi se väittää vastauskirjelmävaiheessa, että kun arviointikomitea on päättänyt jakaa ratkaisuperusteet osaperusteisiin, se ei ainoastaan ole avoimesti myöntänyt, että mainitut perusteet eivät olleet kunnolla määriteltyjä ja että niitä piti selventää ja/tai korvata, minkä EMSA on myös kantajan mukaan myöntänyt vastauskirjelmävaiheessa, vaan se on myös rikkonut varainhoitoasetusta.

123 Lisäksi kantaja väittää, että tietyt tarjouspyynnön osatekijät, kuten sopimuksen todellinen kesto, niiden jäsenvaltioiden lukumäärä, jotka olivat jo toteuttaneet sovelluksia, erityisen teknisen henkilökunnan (käyttäjätuki) rooli, palvelujen sisältö ja kesto ja niin edelleen, jotka olivat tarpeen kilpailukykyisen tarjouksen tekemiseksi, oli myös ilmoitettu epämääräisin sanamuodoin, mikä oli varainhoitoasetuksen 97 artiklan 1 kohdan ja direktiivin 92/50 17 artiklan 1 kohdan vastaista. Väitteensä tueksi kantaja viittaa sellaisiin toimielinten tarjouspyyntöihin, joissa dokumentaatio oli kattavampi ja selkeämpi.

124 Lopuksi kantaja moittii EMSAa siitä, että se on 16.12.2004 päivätyssä kirjeessään kieltäytynyt ilmoittamasta kantajalle valitun tarjoajan nimeä julkisia hankintoja koskevien määräysten vuoksi, vaikka joitakin viikkoja myöhemmin sama toimihenkilö, joka oli allekirjoittanut kyseisen kirjeen, oli soittanut kantajalle ja ehdottanut sille tarjouspyyntömenettelyn lopputuloksesta kertoakseen henkilökohtaista tapaamista, josta kantaja oli kieltäytynyt.

125 EMSA kiistää kantajan väitteet.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

126 Aluksi on todettava, että kantaja vetoaa virheellisesti direktiivin 92/50 17 artiklan rikkomiseen. Varainhoitoasetuksen 105 artiklan mukaan nimittäin 1.1.2003 eli mainitun asetuksen soveltamispäivästä lukien julkisia tavara- ja palveluhankintoja sekä julkisia rakennusurakoita koskevien menettelyjen yhteensovittamisesta annettuja direktiivejä sovelletaan toimielinten ja laitosten omaan lukuunsa toteuttamiin julkisiin hankintoihin vain niiden kysymysten osalta, jotka koskevat julkaisemista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä, menettelyjen valintaa ja vastaavia määräaikoja koskevia kynnysarvoja. Tästä seuraa, että koska esillä olevassa asiassa on kyse EMSAn kaltaisen viraston suorittamasta julkisesta palveluhankinnasta, kantajan väite, joka koskee riidanalaisesta hankinnasta päättämistä koskevia ratkaisuperusteita, on tutkittava, samoin kuin toimielimiin sovellettavien sääntöjen osalta, vain varainhoitoasetuksen ja soveltamissääntöjen säännösten valossa.

127 Tältä osin on todettava, että varainhoitoasetuksen 97 artiklan 1 kohdassa hankintaviranomaiselle asetetaan velvollisuus määritellä ja täsmentää ratkaisuperusteet ennakolta tarjouspyyntöasiakirjoissa. Tätä velvollisuutta, joka merkitsee sen varmistamista, että kutakin hankintaa ohjaavat perusteet ja edellytykset on julkistettu riittävällä tasolla, on edelleen täsmennetty soveltamissääntöjen 138 artiklassa.

– Väite, joka perustuu siihen, että ratkaisuperusteet ovat epätäsmällisiä

128 Kantajan väitteestä, joka koskee sitä, että EMSA ei ole noudattanut varainhoitoasetusta ja soveltamissääntöjä siltä osin kuin se on käyttänyt perusteita, joita ei ollut määritelty asianmukaisesti tarjouspyyntöasiakirjoissa, on todettava aivan ensimmäisenä, että tapa, jolla kyseinen hankinta ratkaistiin, oli varainhoitoasetuksen 97 artiklan 2 kohdan sekä soveltamissääntöjen 138 artiklan 1 kohdan mukaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous (ks. edellä 18 kohdassa siteerattu tarjouspyyntöasiakirjojen 13 kohta).

129 Silloin kun hankinta ratkaistaan antamalla hankinta kokonaistaloudellisesti edullisimmalle tarjoukselle, hankintaviranomaisen on määriteltävä ja täsmennettävä tarjouspyyntöasiakirjoissa ratkaisuperusteet, jotka mahdollistavat tarjousten sisällön arvioinnin. Näiden perusteiden on lisäksi soveltamissääntöjen 138 artiklan 2 kohdan mukaan oltava perusteltavissa hankinnan tarkoituksella. Kyseisen säännöksen 3 kohdan mukaan hankintaviranomaisen on myös täsmennettävä kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valittujen perusteiden suhteellinen painotus hankintailmoituksessa tai tarjouseritelmässä. Näiden säännösten tarkoituksena on taata yhdenvertaisen kohtelun ja avoimuuden periaatteiden noudattaminen siinä vaiheessa, jolloin tarjouksia arvioidaan hankinnan ratkaisemiseksi (ks. vastaavasti ja analogisesti asia 31/87, Beentjes, tuomio 20.9.1988, Kok., s. 4635, 21 ja 22 kohta ja asia C-470/99, Universale Bau ym., tuomio 12.12.2002, Kok., s. I-11617, 90–92 kohta; ks. myös vastaavasti asia T-406/06, Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomio 12.11.2008, 85 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

130 Näiden säännösten tarkoituksena on näin ollen se, että kaikki kohtuullisen tarkkaavaiset ja tavanomaisen huolelliset tarjoajat voivat tulkita ratkaisuperusteita samalla tavalla (ks. vastaavasti ja analogisesti asia C-19/00, SIAC Construction, tuomio 18.10.2001, Kok., s. I-7725, 42 kohta) ja että kaikilla tarjoajilla on näin ollen samat mahdollisuudet tarjoustensa ehtojen laatimisessa (ks. vastaavasti ja analogisesti edellä 129 kohdassa mainittu asia Universale-Bau ym., tuomion 93 kohta).

131 Vaikka on totta, että perusteita, joita hankintaviranomaiset voivat soveltaa, ei luetella tyhjentävästi soveltamissääntöjen 138 artiklan 2 kohdassa, ja vaikka tässä säännöksessä näin ollen annetaan hankintaviranomaisille mahdollisuus valita ne sopimuksen tekemisen perusteet, joita ne aikovat soveltaa, tämä mahdollisuus kuitenkin koskee ainoastaan niitä perusteita, joiden avulla voidaan selvittää, mikä tarjouksista on taloudellisesti edullisin (ks. vastaavasti ja analogisesti asia C-532/06, Lianakis ym., tuomio 24.1.2008, Kok., s. I-251, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; ks. vastaavasti asia T-4/01, Renco v. neuvosto, tuomio 25.2.2003, Kok., s. II-171, 66 kohta ja asia T-183/00, Strabag Benelux v. neuvosto, Kok., s. II-135, 73 ja 74 kohta).

132 Hankintaviranomaisen taloudellisesti edullisimman tarjouksen selvittämiseksi käyttämien perusteiden ei välttämättä ole oltava määrällisiä tai pelkästään hintoihin suuntautuvia. Vaikka tarjouspyyntöasiakirjoihin sisältyisikin ratkaisuperusteita, joita ei ole ilmaistu määrällisinä, niitä voidaan kuitenkin soveltaa objektiivisesti ja yhdenmukaisesti tarjousten vertailuun ja ne ovat selvästi merkityksellisiä taloudellisesti edullisimman tarjouksen selvittämisen kannalta (ks. vastaavasti edellä 131 kohdassa mainittu asia Renco v. neuvosto, tuomion 67 ja 68 kohta).

133 Käsiteltävässä asiassa EMSA on ilmoittanut hankintailmoituksen IV.2 kohdassa ja tarjouspyyntöasiakirjojen 13 kohdassa ratkaisuperusteet, joita se aikoi soveltaa valitakseen taloudellisesti edullisimman tarjouksen eli yhtäältä kolme laadullista perustetta ja kunkin niistä suhteellisen painoarvon sekä toisaalta yhden määrällisen perusteen eli tarjouksen kokonaishinnan ja sen painotuksen tarjouskokonaisuudessa.

134 Kolme laadullista perustetta ja niiden keskinäinen painotus on esitetty seuraavin sanamuodoin:

”1. Hanketta varten ehdotettu metodologia – tarjoajan on annettava yksityiskohtainen kuvaus siitä, kuinka hanke aiotaan toteuttaa, sekä ilmoitettava tärkeimmät tavoitteet ja toimitettavien asiakirjojen sisältö (sellaisina kuin ne on määritelty [tarjouspyyntöasiakirjojen] 3 kohdassa) (40 %)

2. Tehtäväkuvaukseen sisältyvien eritelmien ymmärtäminen ja lyhyt esittely ymmärtämisen osoittamiseksi (20 %)

3. Toiminnallisten palvelujen (Helpdesk-palvelujen) laatu (10 %).”

135 Kantaja kuitenkin ainoastaan vetoaa mainittujen perusteiden epätäsmällisyyteen ja pohtii sitä, kuinka EMSA saattoi arvioida tarjousten laatua objektiivisesti kunkin tarjouksen osalta. Kantaja ei tuo esiin väitteidensä tueksi mitään todistetta, jonka perusteella voisi katsoa, että näitä perusteita määritellessään EMSA ei ole noudattanut avoimuuden, yhdenvertaisen kohtelun ja syrjintäkiellon periaatteita.

136 Tältä osin on todettava, että kyseessä olevat laadulliset perusteet, kuten palveluiden tarjoamiseksi suunniteltu organisaatio ja metodologia, tehtäväkuvaukseen sisältyvien eritelmien hyvä ymmärtäminen ja pyydettyjen palvelujen laatu, voivat olla ehtona palvelujen asianmukaiselle tarjoamiselle, kun niitä luetaan omassa asiayhteydessään eli tarjouspyyntöasiakirjojen 3 kohdassa toistettujen täsmennysten valossa (ks. 19 kohta edellä), eli itse tarjousten arvolle. Näin ollen ne ovat merkityksellisiä perusteita kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen selvittämisessä. Kuten edellä 132 kohdassa lisäksi on todettu, pelkästään siitä seikasta, että kyseessä olevat perusteet eivät ole luonteeltaan määrällisiä, ei voida päätellä, että hankintaviranomainen ei ole soveltanut niitä objektiivisesti ja yhdenmukaisesti (ks. vastaavasti edellä 131 kohdassa mainittu asia Renco v. neuvosto, tuomion 67 ja 68 kohta). Lopuksi on todettava, että EMSA on ilmoittanut asiaan sovellettavien säännösten mukaisesti kunkin näistä laadullisista perusteista suhteellisen painotuksen prosenttiosuuksina ja informoinut näin ollen tarjoajia siitä merkityksestä, jonka se aikoi kullekin perusteelle antaa tarjousten keskinäisessä vertailussa.

137 Minkään asiakirja-aineistossa olevan seikan perusteella ei, toisin kuin kantaja väittää, voida moittia EMSAa siitä, että se olisi ylittänyt edellä mainittuihin säädöksiin perustuvat rajat valitessaan ja määritellessään ratkaisuperusteita, jotka koskivat kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen selvittämistä.

138 Kun edellä esitetty otetaan huomioon, on todettava, että kantaja ei ole oikeudellisesti riittävällä tavalla osoittanut, ettei EMSA olisi noudattanut velvollisuuttaan määritellä

ja täsmentää ratkaisuperusteet tarjouspyyntöasiakirjoissa avoimuuden, yhdenvertaisen kohtelun ja syrjintäkiellon periaatteiden mukaisesti.

139 Kantajan väite, joka liittyy niihin sanamuotoihin, joita käyttäen muut toimielimet ovat laatineet tarjouspyyntöasiakirjoja muita julkisia hankintoja koskevissa menettelyissä, ei voi kumota tätä johtopäätöstä.

140 Tältä osin on muistutettava siitä, että antaessaan hankintaviranomaisille mahdollisuuden valita vapaasti ne tarjouskilpailun ratkaisuperusteet, joita ne aikovat käyttää, lainsäätäjä on pyrkinyt antamaan niille mahdollisuuden ottaa huomioon kullekin hankinnalle ominainen luonne, kohde ja sen erityispiirteet ratkaisuperusteiden valinnassa ja muotoilussa. Kantaja ei näin ollen voi tehokkaasti vedota tiettyjen toimielinten valitsemaan ratkaisuperusteiden muotoiluun joidenkin muiden julkisten hankintojen tekomenettelyjen yhteydessä osoittaakseen sen, että käsiteltävässä asiassa hyväksytyt ratkaisuperusteet ovat epätäsmällisiä. Viittaus tarjouspyyntöasiakirjoihin muissa julkisten hankintojen tekomenettelyissä ei ole tältä osin merkityksellinen eikä riittävä todiste.

141 Lopuksi väitteestä, jonka mukaan arviointikomitea olisi päättäessään jakaa perusteet osaperusteisiin avoimesti myöntänyt, että valitut ratkaisuperusteet eivät olleet hyvin määriteltyjä ja että niitä piti selventää ja/tai ne piti korvata, on todettava, että riippumatta siitä, onko perusteita käsiteltävässä asiassa jaettu tällä tavalla osaperusteisiin, se, että pääasiallinen peruste jakautuu osaperusteisiin, ei millään tavalla osoita sitä, että pääasialliset perusteet olisivat epätäsmällisiä.

142 Näin ollen ratkaisuperusteiden epätäsmällisyyttä koskeva väite on hylättävä perusteettomana.

– Tiettyjen tarjouspyyntöön sisältyneiden seikkojen epätäsmällisyyteen perustuva väite

143 Väitteestä, joka koskee sitä, että tietyt tarjouspyynnön osatekijät ovat väitetysti epätäsmällisiä, on muistutettava, kuten edellä 78 kohdassa on todettu, että kannekirjelmässä on ilmoitettava riidan kohde ja yhteenveto seikoista, joihin kanne perustuu. Kyseisen ilmoituksen on oltava riittävän selkeä ja täsmällinen, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi tarvittaessa ratkaista kanteen tukeutumatta muihin tietoihin. Esillä olevassa asiassa kantaja on kuitenkin vain viitannut varainhoitoasetuksen väitettyyn rikkomiseen, joka perustuu siihen, että tietyt tarjouspyynnön osatekijät ovat epätäsmällisiä, mutta kantaja ei ole esittänyt mitään perusteluja väitteensä tueksi eikä varsinkaan ole täsmentänyt sitä tarjouskilpailua, johon se viittaa. Kun edellä mainitut periaatteet otetaan huomioon, tämä väite on näin ollen jätettävä tutkimatta.

– Väite, joka perustuu siihen, että yhden ratkaisuperusteen jakaminen osaperusteisiin oli lainvastaista

144 Aluksi on todettava, että vaikka kantaja on vedonnut kyseiseen perusteeseen vastauskirjelmävaiheessa, se voidaan kuitenkin ottaa tutkittavaksi työjärjestyksen 48 artiklan 2 kohdan nojalla, koska se perustuu oikeudenkäynnin aikana esille tulleisiin oikeudellisiin seikkoihin ja tosiseikkoihin eli tulojen ja menojen hyväksyjälle tehtyyn 19.11.2004 päivättyyn kertomukseen (Report to the authorising officer) sekä teknisiin arviointilomakkeisiin, jotka EMSA on liittänyt asiakirja-aineistoon vastauskirjelmänsä liitteinä.

145 Kuten edellä 129 kohdassa on todettu, varainhoitoasetuksen 97 artiklan ja soveltamissääntöjen 138 artiklan 3 kohdan mukaan silloin, kun hankinta ratkaistaan valitsemalla kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous, hankintaviranomaisen on ilmoitettava tarjouspyyntöasiakirjoissa tai hankintailmoituksessa hankintaan sovellettavat ratkaisuperusteet ja niiden painotus.

146 Viimeksi mainituissa säännöksissä, luettuina varainhoitoasetuksen 89 artiklan 1 kohdassa mainitun taloudellisten toimijoiden yhdenvertaista kohtelua koskevan periaatteen ja avoimuusperiaatteen valossa, edellytetään, että kaikki tekijät, jotka hankintaviranomainen ottaa huomioon selvittääkseen, mikä tarjouksista on taloudellisesti edullisin, ja niiden suhteellinen merkitys ovat mahdollisten tarjoajien tiedossa, kun nämä valmistelevat tarjouksiaan (ks. vastaavasti ja analogisesti asia C-331/04, ATI EAC e Viaggi di Maio ym., tuomio 24.11.2005, Kok., s. I-10109, 24 kohta ja edellä 131 kohdassa mainittu asia Lianakis ym., tuomion 36 kohta).

147 Tästä seuraa, että hankintaviranomainen ei voi soveltaa sopimuksen tekemisen perusteisiin osatekijöitä, joita se ei ole etukäteen saattanut tarjoajien tietoon (ks. vastaavasti ja analogisesti edellä 131 kohdassa mainittu asia Lianakis ym., tuomion 38 kohta).

148 Hyvin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hankintaviranomainen voi kuitenkin määritellä sen jälkeen, kun tarjousten jättämiselle varattu määräaika on päättynyt, painotuskertoimet ennakolta vahvistettujen ratkaisuperusteiden osaperusteille, jos kolme edellytystä täyttyy eli ensinnäkään tällainen jälkikäteinen määrittely ei muuta tarjouspyyntöasiakirjoissa tai hankintailmoituksessa määriteltyjä sopimuksen tekemisen perusteita, toiseksi se ei sisällä tekijöitä, jotka olisivat voineet vaikuttaa tarjousten valmisteluun, jos niistä olisi tiedetty tarjouksia valmisteltaessa, ja kolmanneksi tällaista menettelytapaa noudatettaessa ei ole otettu huomioon tekijöitä, jotka saattaisivat vaikuttaa syrjivästi johonkin tarjoajista (ks. vastaavasti ja analogisesti edellä 146 kohdassa mainittu asia ATI EAC e Viaggi di Maio, tuomion 32 kohta ja edellä 131 kohdassa mainittu asia Lianakis ym., tuomion 42 ja 43 kohta).

149 Käsiteltävässä asiassa on muistutettava siitä, että tarjouspyyntöasiakirjojen 13.1 kohdassa ilmoitettiin ensimmäisenä ratkaisuperusteena ”hanketta varten ehdotettu metodologia”, jonka oli sisällettävä ”yksityiskohtainen kuvaus siitä, kuinka hanke aiotaan toteuttaa”, sekä tärkeimmät tavoitteet ja tarjottavat palvelut, sellaisina kuin ne on määritelty tarjouspyyntöasiakirjojen 3 kohdassa. Tarjouspyyntöasiakirjojen mukaan tämän ratkaisuperusteen nojalla annettiin 40 pistettä sadasta.

150 Tarjouspyyntöasiakirjojen 3 kohdan mukaan tarjoajien piti sisällyttää tarjoukseensa yksityiskohtaiset tiedot hankkeen toteutussuunnitelmasta, jokainen osatehtävä piti selvästi määritellä ja kyseiseen suunnitelmaan piti sisältyä ainakin tietyt tiedot (ks. edellä 19 kohta). Näitä tietoja olivat muun muassa horisontaaliset toiminnat (3.1 kohta), hankkeen johtoryhmän ja vastuiden kuvaus (3.2 kohta); hankkeen hallintoon liittyvät palvelut (3.4 kohta) ja osatehtävien ja niiden välisten suhteiden kuvaus (3.5 kohta). Erityisesti 3.2 kohdassa, joka koski hankkeen johtoryhmän kuvausta, ilmoitettiin, että tarjoajien piti ”määritellä tarjouksessa selvästi täsmälliset palvelut ja – – antaa yksityiskohtaisia tietoja vastausajasta [ja] liittää tarjoukseensa kunkin sellaisen henkilöstön jäsenen, joka vastaa työn toteuttamisesta, yksityiskohtainen ansioluettelo, josta ilmenee asianomaisen henkilön koulutus, akateeminen taso ja hänen suorittamansa tutkinnot, hänen työkokemuksensa, tutkimustyönsä, julkaisunsa ja kielitaitonsa”. Hankkeen hallintoon liittyviä palveluja koskevassa 3.4 kohdassa on lisäksi ilmoitettu, että tarjoajan piti antaa tarjouksessaan yksityiskohtainen kuvaus samassa kohdassa luetelluista edellytyksistä sekä hankkeen organisointia koskeva Ganttin prosessikaavio. Lopuksi 3.5 kohdassa on täsmennetty, että kunkin osatehtävän osalta piti antaa täydellinen kokonaiskuva henkilötyöpäivien lukumäärästä ja niiden kustannuksista.

151 Tulojen ja menojen hyväksyjälle tehdystä 19.11.2004 päivätystä kertomuksesta ilmenee kuitenkin, että arviointikomitea oli aikonut jakaa ensimmäisen perusteen, joka koski hankkeelle ehdotettua metodologiaa (jonka oli sisällettävä yksityiskohtaiset ehdotukset, jotka koskevat hankkeen toteuttamistapaa, tärkeimpiä tavoitteita ja tarjottavia palveluja, kuten tarjouspyyntöasiakirjojen 3 kohdassa on määritelty), kahteen osaperusteeseen eli ”tehtävien jako, tarjotun työvoiman laatu ja henkilötyöpäivät (roadmap): 20 prosenttia ja tarjottavat palvelut: 20 prosenttia”.

152 Toisin kuin kantaja väittää, arviointikomitea ei ole jakanut mainittua ratkaisuperustetta kahteen sellaiseen osaperusteeseen, joita ei olisi saatettu ennakolta tarjoajien tietoon. Kyseiset osaperusteet vastaavat nimittäin olennaisilta osin ensimmäisen perusteen, joka koskee metodologiaa, kuvausta, sellaisena kuin se on yksilöity tarjouspyyntöasiakirjojen 13.1 kohdassa, kun näitä asiakirjoja luetaan niiden 3 kohdan valossa (ks. edellä 149 ja 150 kohta). Näin ollen on todettava, että arviointikomitea

on vain painottanut niitä 40:tä pistettä, jotka ensimmäisen ratkaisuperusteen nojalla saatettiin antaa, jakamalla ne tasan mainittujen osaperusteiden kesken.

153 Kun nämä seikat otetaan huomioon, on arvioitava sitä, onko arviointikomitea mainitusta painotuksesta päättäessään rikkonut varainhoitoasetusta ja sen soveltamissääntöjä.

154 Edellä 148 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee, että hankintaviranomainen ei riko varainhoitoasetusta eikä soveltamissääntöjä silloin, kun se jakaa ennakolta tarjouspyyntöasiakirjoja laadittaessa vahvistetun ratkaisuperusteen pistemäärän osaperusteiden kesken, jos kyseinen pistemäärän jako ei muuta tarjouspyyntöasiakirjoissa tai hankintailmoituksessa määriteltyjä ratkaisuperusteita, jos se ei sisällä tekijöitä, jotka olisivat voineet vaikuttaa tarjousten valmisteluun, mikäli niistä olisi tiedetty tarjouksia valmisteltaessa ja jos tällaista menettelytapaa noudatettaessa ei ole otettu huomioon tekijöitä, jotka saattaisivat vaikuttaa syrjivästi johonkin tarjoajista.

155 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että kun kantaja on vain yleisesti vedonnut siihen seikkaan, että hankintaviranomainen oli jakanut yhden ratkaisuperusteen kahteen osaperusteeseen, kantaja ei ole osoittanut, että hankintaviranomaisen päätös mainitusta jakamisesta olisi muuttanut tarjouspyyntöasiakirjoissa ennakolta määriteltyjä ratkaisuperusteita, että se olisi sisältänyt tekijöitä, jotka olisivat voineet vaikuttaa tarjousten valmisteluun, eikä että kyseinen menettelytapa olisi vaikuttanut syrjivästi kantajaan tai johonkin tarjoajista.

156 Kun nämä seikat otetaan huomioon, mainittu väite on hylättävä perusteettomana.

157 Lopuksi väitteestä, joka koskee lähinnä sitä, että valitun tarjoajan nimi on ilmoitettu liian myöhään, sillä sen sijaan, että EMSA olisi ilmoittanut kyseisen nimen varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohdan mukaisen viidentoista päivän kuluessa kantajan pyynnöstä, kyseinen nimi on paljastunut vasta joitakin viikkoja myöhemmin Euroopan unionin virallisessa lehdessä julkaistun sellaisen sopimuksen tekoa koskevan ilmoituksen kautta, jonka EMSA on liittänyt 6.1.2005 päivättyyn kirjeeseensä, on todettava, että kyseinen viive, niin valitettava ja epäoikeutettu kuin se onkin, ei kuitenkaan ole rajoittanut kantajan mahdollisuutta vedota oikeuksiinsa unionin yleisessä tuomioistuimessa ja että se ei siis yksinään voi johtaa riidanalaisen päätöksen kumoamiseen (ks. vastaavasti ja analogisesti asia T-465/04, Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomio 10.9.2008, 52 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Kantaja ei muutoinkaan ilmoita, mitä seurauksia tällä seikalla voisi olla hankintapäätöksen laillisuuden kannalta, eikä sitä, mitä konkreettista vaikutusta mainitulla seikalla olisi voinut olla kantajan puolustautumisoikeuksien kannalta.

158 Kaiken edellä esitetyn valossa on todettava, että toinen kanneperuste on tarjouspyyntömenettelyn C-1/01/04 osalta hylättävä kokonaisuudessaan.

Neljäs kanneperuste, joka perustuu perusteluvelvollisuuden rikkomiseen ja merkityksellisten tietojen puuttumiseen

Asianosaisten lausumat

159 Kantaja vetoaa siihen, että EMSAn päätöksessä hylätä kantajan tarjous ja antaa hankinta toiselle tarjoajalle on virhe, koska sitä ei ole perusteltu asianmukaisesti.

160 Ensinnäkin kantaja moittii EMSAa siitä, että se on riistänyt kantajalta mahdollisuuden arvioida EMSAn toimien laillisuutta, koska EMSA ei ole vastannut kantajan sille määräajassa esittämiin kysymyksiin ja koska EMSA ei ole toimittanut kantajalle siltä kirjallisesti useita kertoja pyydettyjä selvennyksiä.

161 Toiseksi kantaja tuo esiin sen, että EMSA ei ole antanut sille kaikkia pyydettyjä tietoja kantajan tarjouksen hylkäämisen syistä. Kantaja muistuttaa tältä osin siitä, että EY 253 artiklan ja direktiivin 92/50 8 artiklan mukaan hankintaviranomaisella on velvollisuus perustella riittävällä tavalla päätöksensä siitä, että jonkun tarjoajan tarjous hylätään, silloin kun kyseinen tarjoaja pyytää siltä perusteluja mainitulle hylkäämiselle, ja mainitut perustelut on esitettävä viidentoista päivän kuluessa mainitusta pyynnöstä.

162 Käsiteltävässä asiassa EMSA ei kuitenkaan kantajan mukaan ole esittänyt selvästi niitä syitä, joiden vuoksi EMSA on hylännyt kantajan tarjouksen, vaan ainoastaan toimittanut kantajalle – huomattavalla viiveellä ja vasta muistutuskirjeen jälkeen – vähän tietoja, jotka eivät olleet varainhoitoasetuksen ja julkisia hankintoja koskevan oikeuskäytännön mukaisia. EMSA ei ole myöskään viitannut valitun tarjouksen ominaisuuksiin ja vertailussa esiin tulleisiin etuihin, ja se on näin ollen riistänyt kantajalta mahdollisuuden esittää merkittäviä huomioita suoritetusta valinnasta ja kiistää se sekä mahdollisen tilaisuuden saada käyttää oikeuskeinoja.

163 Väitteidensä tueksi kantaja on toimittanut esimerkinomaisesti kopion arviointikomitean kertomuksesta, joka koski erästä toista hankintamenettelyä ja jonka eräs komission pääosasto on lähettänyt kantajalle. Kantajan mukaan pelkkä kyseisen asiakirjan ja EMSAn 16.12.2004 päivätyn kirjeen vertailu riittää osoittamaan, että viimeksi mainittu ei täytä julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä ja oikeuskäytännössä asetettua perusteluvelvollisuutta.

164 Tämän jälkeen kantaja kiistää EMSAn väitteen, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin voi kumota vain päätöksen olla perustelematta, eikä itse riidanalaisia päätöksiä. Mainitun väitteen hyväksyminen tarkoittaisi, että hankintaviranomaiset voivat tehdä mielivaltaisia päätöksiä niitä perustelematta ja allekirjoittaa sopimuksen.

165 EMSA kiistää kantajan väitteet.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

166 Ensinnäkin on todettava, että ensimmäisellä väitteellään kantaja pyrkii kritisoimaan sitä, että EMSA ei ole suostunut keskustelemaan kantajan kanssa kantajan tarjouksen ansioista valitun tarjouksen ansioihin verrattuna. Tältä osin riittää kuitenkin, kun todetaan, että hankintaviranomaisella ei ole tarjouksen hylkäämistä koskevan päätöksen perustelemista koskevan velvollisuutensa vuoksi velvollisuutta ryhtyä tällaiseen väittelyyn (ks. vastaavasti asia T-211/07, AWWW v. Eurofound, tuomio 1.7.2008, 43 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Mainittu seikka ei sitä paitsi yksinään voi saattaa mainitun päätöksen laillisuutta kyseenalaiseksi (edellä 85 kohdassa mainittu asia Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomio 12.7.2007, 78 kohta). Kantaja ei näin ollen voi moittia EMSAa siitä, ettei se ole noudattanut perusteluvelvollisuuttaan sen vuoksi, että EMSA on kieltäytynyt vastaamasta kysymyksiin ja selvennyspyyntöihin, jotka kantaja oli sille esittänyt vastaanotettuaan 16.12.2004 päivätyn kirjeen.

167 Toisesta väitteestä, joka koskee sitä, että perusteluvelvollisuutta sen varsinaisessa merkityksessä ei kantajan mukaan ole noudatettu siltä osin kuin EMSA ei ole toimittanut kantajalle kantajan pyytämiä tietoja, jotka koskivat kantajan tarjouksen hylkäämisen syitä, on täsmennettävä, että kyseessä olevan kaltaisessa julkisten hankintojen tekomenettelyssä säännökset, jotka määrittävät sen perusteluvelvollisuuden sisällön, joka hankintaviranomaisella on suhteessa tarjoajaan, jonka tarjousta ei ole valittu, ovat varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohta ja soveltamissääntöjen 149 artikla eivätkä direktiivin 92/50 säännökset, kuten kantaja väittää (ks. edellä 126 kohta).

168 Edellä mainituista artikloista seuraa, että julkisten hankintojen alalla hankintaviranomainen täyttää perusteluvelvollisuutensa, jos se ilmoittaa ensiksi välittömästi jokaiselle hylätylle tarjoajalle seikat, joiden perusteella tämän tarjous on hylätty, sekä jokaiselle tarjouskilpailuun hyväksytyn tarjouksen tehneelle, joka sitä nimenomaisesti pyytää, valitun tarjouksen ominaisuudet ja siihen liittyvät edut sekä valitun tarjouksen tekijän nimen 15 kalenteripäivän kuluessa asiaa koskevan kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta (ks. edellä 85 kohdassa mainittu asia Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomio 12.7.2007, 68 kohta ja edellä 157 kohdassa mainittu asia Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomio 10.9.2008, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

169 Tämä menettelytapa on EY 253 artiklassa määrätyn sen perusteluvelvollisuuden päämäärän mukainen, jonka mukaan perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tekijän päättely siten, että yhtäältä niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt, jotta he voivat puolustaa oikeuksiansa, ja että toisaalta tuomioistuin voi käyttää valvontavaltaansa (ks. edellä 157 kohdassa mainittu asia Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomio 10.9.2008, 48 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

170 On lisättävä, että perusteluvelvollisuuden noudattamista on arvioitava niiden tietojen mukaan, jotka kantajalla on kanteen nostamisen hetkellä (edellä 131 kohdassa mainittu asia Strabag Benelux v. neuvosto, tuomion 58 kohta; edellä 131 kohdassa mainittu asia Renco v. neuvosto, tuomion 96 kohta ja edellä 129 kohdassa mainittu asia Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomio 12.11.2008, 50 kohta).

171 On myös muistettava, että perusteluvelvollisuuden täyttymistä on arvioitava asiaan liittyvien olosuhteiden perusteella, joita ovat muun muassa toimenpiteen sisältö, esitettyjen perustelujen luonne ja se tarve, joka niillä, joille päätös on osoitettu tai joita se koskee suoraan ja erikseen, voi olla saada selvennystä tilanteeseen (asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok., s. I-1719, 63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

172 Käsiteltävässä asiassa on vielä muistutettava siitä, että tarjouspyyntöasiakirjojen 13.1 kohdassa asetettiin kolme ratkaisuperustetta, joista ensimmäinen oli otsikoitu ”hanketta varten ehdotettu metodologia” – jossa nimenomaisesti viitataan tarjouspyyntöasiakirjojen 3 kohtaan, jossa mainitaan tietty määrä yksityiskohtaisia tietoja, jotka tarjoajien oli toimitettava (ks. edellä 19 kohta), toinen ”tehtäväkuvaukseen sisältyvien eritelmien ymmärtäminen” ja kolmas ”toiminnallisten palvelujen laatu”. Tarjousten arvioimiseksi kaikkien kyseisten ratkaisuperusteiden osalta oli vahvistettu pistejärjestelmä. Kunkin perusteen osalta oli myös määrätty vähimmäispistemäärä (60 %) ja kokonaispistemäärästä edellytettiin saatavan vähintään 70 prosenttia. Vain ne tarjoukset, jotka olivat saavuttaneet edellytetyt vähimmäispistemäärät, piti ottaa huomioon hankintasopimuksesta päätettäessä.

173 Näin ollen sen ratkaisemiseksi, onko EMSA noudattanut varainhoitoasetuksessa ja sen soveltamissäännöissä asetettua perusteluvelvollisuutta, on tutkittava EMSAn 6.12.2004 päivätty kirje ja 16.12.2004 päivätty kirje, joka on lähetetty vastauksena kantajan nimenomaiseen 7.12.2004 päivättyyn pyyntöön, jonka tarkoituksena oli saada lisätietoja, jotka koskivat kyseessä olevasta hankinnasta päättämistä ja kantajan tarjouksen hylkäämistä.

174 Tältä osin on todettava, että 6.12.2004 päivätyllä kirjeellä kantajalle on ilmoitettu siitä, että sen tarjousta ei ollut valittu valintavaiheessa sen vuoksi, että kantajan tarjouksen laadun ja hinnan suhde oli pienempi kuin valitun tarjoajan tarjouksen. Mainitussa kirjeessä EMSA ilmoitti kantajalle myös, että kantaja saattoi pyytää lisätietoja tarjouksensa hylkäämisen syistä, valitun tarjoajan tarjouksen ominaisuuksista ja suhteellisista eduista sekä kyseisen tarjoajan nimestä, minkä kantaja teki faksitse 7.12.2004.

175 EMSAn 16.12.2004 päivätystä kirjeestä on todettava aluksi, että kantaja väittää vastaanottaneensa sen vasta 7.1.2005 EMSAn kyseisenä päivänä lähettämän sellaisen faksin liitteenä, joka on lähetetty vastauksena kantajan 5.1.2005 päivättyyn faksiin, jossa kantaja valitti siitä, ettei se ollut saanut mitään tietoja kyseessä olevasta hankintapäätöksestä. Tältä osin unionin yleisellä tuomioistuimella ei ole mitään syytä epäillä sitä seikkaa, että EMSA on todellakin lähettänyt kyseisen kirjeen 16.12.2004, mitä kantaja ei sitä paitsi nimenomaisesti kiistä, ja se katsoo, että EMSAlla ei ollut minkään kyseistä julkista hankintaa koskevaa tekomenettelyä sääntelevän säännöksen nojalla velvollisuutta noudattaa sellaisia muodollisuuksia kyseisentyyppisen ilmoituksen lähettämisessä, jotka mahdollistaisivat sen, että EMSA voisi varmistua siitä, että tarjoajat ovat todella vastaanottaneet kyseisen ilmoituksen, vaikka onkin valitettavaa, ettei EMSA ole katsonut aiheelliseksi käyttää sellaisia viestinnän muotoja, joiden avulla se olisi voinut varmistua siitä, että mainitunlainen tarkastaminen on mahdollista (ks. vastaavasti asia T-69/05, Evropaïki Dynamiki v. EFSA, määräys 19.10.2007, 56 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Missään tapauksessa kyseinen viivästys ei ole rajoittanut kantajan mahdollisuutta käyttää oikeuksiaan unionin yleisessä tuomioistuimessa, eikä se yksinään voi johtaa riidanalaisen päätöksen kumoamiseen. Asiakirja-aineistosta nimittäin ilmenee, että kantaja on nostaessaan nyt käsiteltävän kanteen käyttänyt kaikkia tietoja, jotka kyseiseen kirjeeseen sisältyivät.

176 Tämän jälkeen on todettava, että kyseisessä kirjeessä EMSA on ilmoittanut kantajan tarjouksen saaman pistemäärän kunkin ratkaisuperusteen osalta sekä kantajan tarjouksen laadun ja hinnan suhdetta koskevan lopputuloksen, joka oli 68,89 pistettä sadasta, kun taas valitun tarjoajan tarjouksen saama pistemäärä oli 79,33 pistettä sadasta. Valitun tarjoajan tarjouksen osalta kirje, jonka sisältöä on siteerattu edellä 27 kohdassa, sisältää mainitun tarjouksen yksityiskohtaisen analyysin.

177 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että hankkeen hallinnassa noudatettavaan metodologiaan liittyvät tiedot, tehtävien kuvaus, ehdotetut henkilötyöpäivät sekä toimitettavat palvelut koskivat valitun tarjoajan tarjouksen arviointia ensimmäisen perusteen osalta, kun taas hankkeen ymmärtämiseen liittyvät tiedot koskivat toista perustetta ja ehdotettua palvelutasosopimusta koskevat tiedot liittyivät kolmanteen ratkaisuperusteeseen.

178 Mainittuja tietoja on lisäksi luettava sen tarjouspyyntöasiakirjojen 3 kohdan valossa, jossa luetellaan tiettyjä osatekijöitä, jotka tarjouksessa oli täsmennettävä ja joihin kuuluivat muun muassa allokoidut resurssit, Ganttin prosessikaavio, tehtävien jako, ehdotettujen henkilötyöpäivien lukumäärä sekä tarjottavat palvelut tehtävätyypeittäin määriteltyinä (ks. edellä 150 kohta). Koska kantaja oli hyvin perehtynyt tarjouspyyntöasiakirjoihin, kuten sen tarjouksen laatimisesta käy ilmi, se kykeni siis itse päättelemään valitun tarjouksen suhteelliset edut.

179 Kun kaikki nämä tiedot sekä kantajan tarjoukselle kunkin perusteen osalta annettujen pisteiden lukumäärä otetaan huomioon, kantaja kykeni selvittämään tarjouksensa heikkoudet ja näin ollen myös sen hylkäämisen syyt, eli sen, ettei sen tarjous ollut laatutasoltaan riittävä kahden ratkaisuperusteen osalta, ja myös vertaamaan tarjouksensa arvioinnin kokonaistulosta (68,69 pistettä sadasta) valitun tarjoajan saamaan tulokseen (79,33 pistettä sadasta) (ks. vastaavasti edellä 85 kohdassa mainittu asia Evropaïki Dynamiki v. komissio, tuomio 12.7.2007, 75 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

180 Mainitussa kirjeessä ilmoitetuista seikoista ilmenee sitä paitsi kokonaisuudessaan selvästi, että sen lisäksi, että kantajan tarjous ei ollut saanut edellytettyä vähimmäispistemäärää ensimmäisen (hanketta varten ehdotettu metodologia) ja kolmannen (toiminnallisten palvelujen laatu) ratkaisuperusteen osalta, se ei ollut saanut edes vähintään edellytettyä kokonaispistemäärää, 70 pistettä sadasta, vaikka tarjouspyyntöasiakirjojen mukaan vain sellaiset tarjoukset, jotka ovat saaneet edellytetyn vähimmäispistemäärän otetaan huomioon kyseessä olevasta hankinnasta päätettäessä.

181 Kun kaikki edellä esitetty otetaan huomioon, on todettava, että mainitut perustelut mahdollistivat sen, että kantaja saattoi käyttää oikeuksiaan unionin yleisessä tuomioistuimessa ja että viimeksi mainittu saattoi tarkastaa tarjouksen hylkäyspäätöksen laillisuuden. Näin ollen esillä oleva kanneperuste on hylättävä perusteettomana siltä osin kuin on kyse tarjouspyyntömenettelystä C-1/01/04.

Kolmas kanneperuste, joka perustuu EMSAn tekemiin ilmeisiin arviointivirheisiin

Asianosaisten lausumat

182 Kanteellaan kantaja väittää, että EMSA on tehnyt ilmeisen arviointivirheen siltä osin kuin se ei ole arvioinut kantajan tarjouksen laatua oikein ja objektiivisesti ja siltä osin kuin se on katsonut, että kantajan tarjous oli laadultaan heikompi kuin valitun tarjoajan tarjous.

183 Sen lisäksi kantaja väittää, että siltä osin kuin EMSA ei ole noudattanut objektiivista, ennalta määritettyä ja tarjoajien tiedossa olevaa metodologiaa, on selvää, että arviointikomitean päätös on perustunut oletuksiin, jotka eivät pitäneet paikkaansa.

184 Vastauskirjelmävaiheessa kantaja on kiistänyt ensinnäkin EMSAn sen väitteen, jonka mukaan arviointimetodologian määrittely olisi voinut suosia tiettyjä tarjoajia. Kantajan mukaan selkeä metodologia ei vaikuta tarjoajien oikeuksiin, vaan päinvastoin mahdollistaa sen, että ne voivat tehdä tarjouksen, jossa on paras laadun ja hinnan suhde, ja että unionin yleinen tuomioistuin voi suorittaa valvontansa. Jo se seikka, että arviointikomitea on jakanut ratkaisuperusteita osaperusteisiin sitä paitsi vahvistaa sen, että kyseiset perusteet eivät olleet riittävän hyvin määriteltyjä.

185 Kantaja vetoaa lisäksi perusteisiin, jotka koskevat EMSAn asiakirja-aineistoon vastauskirjelmänsä liitteenä liittämiä arviointikomitean asiakirjoja.

186 Kantajan mukaan se, että valintakomitea on jakanut ensimmäisen ratkaisuperusteen kahteen osaperusteeseen, on tältä osin johtanut siihen, että valintakomitea on keskittynyt kahteen tarjouspyyntöihin liittyvään erityiseen näkökohtaan, jotka eivät olleet tarjoajien tiedossa ennen kuin ne tekivät tarjouksensa.

187 Arviointikomitean kertomuksen osalta kantaja vetoaa ensinnäkin siihen, että vaikka kyseisestä kertomuksesta ilmenee, että valitun tarjoajan tarjoukseen sisältyi ”vähäisiä virheitä”, kantajan on ollut mahdotonta ottaa kantaa kyseisten virheiden merkitykseen, koska mainitussa kertomuksessa ei ole täsmennetty niiden luonnetta. Toiseksi kantajan tarjouksen heikkouksien arviointi on muotoiltu sanamuodoltaan epätarkasti ja sitä koskevat lausumat ovat liian yleisluonteisia.

188 Kantaja kritisoi myös tiettyjä erityisiä lausumia, jotka sisältyvät kunkin arvioijan täyttämiin arviointilomakkeisiin. Valitun tarjoajan tarjouksen osalta kantaja korostaa ristiriitaa erään arvioijan väitteen, jonka mukaan valitun tarjoajan tarjous sisälsi ”vähäisiä virheitä SafeSeaNet-järjestelmän käsiteltävän tietovirran ja sen tukemien tietojen tyypin osalta”, ja sen toteamuksen välillä, että kyseiset virheet eivät ”välittömästi vaikuttaneet siihen, miten kyseinen tarjoaja oli ymmärtänyt tehtäväkuvauksen

eritelmät". Kantaja korostaa vielä sitä, että erään arvioijan mukaan valitulla tarjoajalla oli hyvä kokemus merenkulkuun liittyvien hankkeiden hallinnoinnista, vaikka kokemus ei kuulunut ratkaisuperusteisiin.

189 Kantaja riitauttaa myös tiettyjen arvioijien lausumat oman tarjouksensa arvioinnin osalta. Tarkemmin sanottuna kyse on ensimmäisen ratkaisuperusteen a kohdan osalta ensimmäisen arvioijan lausumasta, jonka mukaan 833,5 henkilötyöpäivää ilman käyttäjätukea on ylimitoitettua, ja toisen ja kolmannen arvioijan lausumista, joista ensimmäinen liittyy Ganttin prosessikaavion epäselvyyteen, toinen siihen, ettei kyseisessä kaaviossa ole eroteltu A- ja B-vaihetta toisistaan, ja kolmas siihen, että analyysi- ja suunnitteluvaiheen kesto on liian pitkä. Kantajan mukaan sen tarjouksessa on selvästi ilmoitettu, että käyttäjätukeen varattujen resurssien lisäksi työryhmä käyttäisi erikoistuneita insinööripalveluja, jotka sisältyivät 833,5 henkilötyöpäivään. Kantajan tarjouksessa oli lisäksi hyvin täsmennetty käyttäjätuki, sen selkeä metodologia, käytetty tietotekninen alusta, asiakirjojen hallinta ja vaaditun "palvelutasosopimuksen" käyttö. Kun arvioijat eivät ole ottaneet näitä seikkoja huomioon, he ovat siis tehneet ilmeisen arviointivirheen.

190 Arvioijat ovat kantajan mukaan tehneet toisen ilmeisen arviointivirheen, kun ne ovat katsoneet, että kantajan tarjouksessa kuvattu "analyysi- ja suunnitteluvaihe" oli liian pitkä. Kantaja korostaa tältä osin, että koska tarjouspyyntöasiakirjoissa vaadittiin internetpohjaista (web-oriented) sovellusta, oli kehitettävä SSN-sovellus, joka perustui UML-periaatteiden (Unified Modeling Language) mukaiseen iteratiiviseen malliin kaikkien toimielinten ja koko markkinoiden käyttämän metodologian mukaisesti. Näin ollen kantaja oli käyttänyt 105 sivua tarjouksestaan "ohjelmiston kehittämismetodologian" selittämiseen ja merkittävässä osassa siitä selitettiin yksityiskohtaisesti UML-periaatteet. Arvioijat tekivät näin ollen toisen ilmeisen arviointivirheen, koska ne eivät asianmukaisesti arvioineet kantajan tarjousta eivätkä ottaneet huomioon sitä, että sovellettava metodologia oli UML-metodologia.

191 Ganttin prosessikaavion selkeyden puutteesta kantaja korostaa lisäksi, että UML:n käyttö ja iteratiivinen lähestymistapa prosessiin selittävät kantajan Ganttin prosessikaavion. Erityisesti on niin, kuten kantaja on yksityiskohtaisesti selittänyt tarjouksensa siinä osassa, joka koski ”vastattavaksioton metodologiaa”, että vastattavaksiottovaiheen oli tarkoitus kestää kuukausi ja validoinnin piti alkaa samaan aikaan kuin vastattavaksioton. Näin ollen kolme kuukautta olisi ollut enemmän kuin riittävästi validointia varten. Mainittuna ajankohtana kantajan oli tarkoitus toteuttaa myös ”analyysi ja suunnittelu”, jotta se voisi hyötyä validointivaiheen palautetiedoista. Myös toteutusvaiheen oli kantajan mukaan tarkoitus alkaa samalla hetkellä. Kahden ensimmäisen kuukauden aikana kantajan työryhmän oli tarkoitus keskittyä valmistelutöihin toteuttamisympäristön organisointia varten. Kyseessä on klassinen lähestymistapa, jota arvioijat eivät voineet pitää epänormaalina, joten he ovat siis tehneet uudestaan ilmeisen arviointivirheen.

192 Siitä, ettei kantajan tarjouksessa olevassa Ganttin prosessikaaviossa ollut erotettu toisistaan A- ja B-vaihetta, minkä arvioijat ovat myös todenneet, kantaja muistuttaa, että tarjouspyyntöasiakirjoissa olisi pitänyt ilmoittaa, että kyseiset vaiheet liittyivät toisiinsa ja että niitä piti käsitellä yhtenä ja samana hankkeena. Myös tältä osin arvioijat ovat kantajan mukaan tehneet ilmeisen arviointivirheen.

193 Ensimmäisen ratkaisuperusteen b kohdan osalta kantaja riitauttaa ensimmäisen, toisen ja kolmannen arvioijan lausumat, jotka koskevat muun muassa sitä, että mitään konkreettista metodologiaa ei ole, että teknisiä kokouksia ei ole täsmennetty ja että tarjottavat palvelut ovat epäselviä. Tältä osin kantaja tuo esiin sen, että kantajan tarjouksessa ilmoitettiin kaikki kokoukset, jotka oli tarkoitus pitää, siinä esitettiin selvä luettelo tarjottavista palveluista ja lueteltiin yksityiskohtaisesti metodologia, jota kantaja ehdotti käytettäväksi kunkin tarjouskilpailun osa-alueen osalta sekä metodologia ja lähestymistapa, joita kunkin toteutettavan hankkeen osalta käytettäisiin. Näin ollen on kantajan mukaan ilmeistä, että arvioijat ovat tehneet vielä yhden ilmeisen arviointivirheen.

194 Kolmannesta ratkaisuperusteesta kantaja huomauttaa, että ensimmäisen arvioijan mukaan käyttäjätukea ei ollut määritelty toiminnallisuuden kautta ja käyttäjätuen organisoinnista ja hallinnosta ei ollut mitään konkreettisia ehdotuksia, kun taas

toisen arvioijan mukaan käyttäjätukea ja jäsenvaltioiden tukea koskevien henkilötyöpäivien lukumäärä ei ollut riittävä ja saapuvien puheluiden hallintaan ja vastausajan lyhentämismenettelyihin ei ollut selkeää metodologiaa. Tältä osin kantaja korostaa, että sen tarjouksessa oli selvää, että käyttäjätuki perustui palveluihin, jotka muodostivat osan 833,5 henkilötyöpäivästä, mitä lukua arviointikomitea oli pitänyt ylimitoitettuna, ja että tarjous sisälsi lisäksi selkeän kuvauksen metodologiasta, joka perustui kehityksen kärjessä oleviin menettelyihin ja kehittyneisiin tietoteknisiin työkaluihin prosessinhallintaa varten.

195 EMSA kiistää kantajan väitteet.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

196 Hyvin vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hankintaviranomaisella on laaja harkintavalta huomioon otettavien seikkojen osalta päätettäessä tarjouskilpailun ratkaisemisesta, ja unionin yleisen tuomioistuimen valvonnan on rajoituttava sen tarkastamiseen, ettei ole tapahtunut vakavaa ja ilmeistä virhettä (asia 56/77, Agence européenne d'interims v. komissio, tuomio 23.11.1978, Kok., s. 2215, 20 kohta; asia T-148/04, TQ3 Travel Solutions Belgium v. komissio, tuomio 6.7.2005, Kok., s. II-2627, 47 kohta ja edellä 119 kohdassa mainittu asia Belfass v. neuvosto, tuomion 63 kohta).

197 Käsiteltävässä asiassa on todettava, että kantajan kirjelmissään kehittelemät perustelut ilmeisten arviointivirheiden olemassaolon osoittamiseksi lepäävät lähinnä kolmen pääasiallisen osatekijän varassa.

198 Ensinnäkin kantaja vetoaa siihen, ettei lopullisen luokittelun osalta ole ollut olemassa objektiivista, ennalta määritettyä metodologiaa, joka olisi ollut tarjoajien tiedossa. Kantaja vetoaa myös siihen, että perusteiden jako osaperusteisiin ei ollut tarjoajien

tiedossa ja että ratkaisuperusteet ovat kantajan mukaan yleisluonteisia ja abstrakteja, ja tekee siitä sen johtopäätöksen, että tarjousten arviointi saattoi olla vain subjektiivista ja perustua paikkansapitämättömiin oletuksiin.

199 On kuitenkin todettava, että kantaja esittää vain yleisluonteisia väitteitä, joita mikään todiste ei tue. Näillä perusteluillaan kantaja pyrkii lähinnä esittämään uudelleen tämän kanneperusteen yhteydessä sellaisia väitteitä, jotka se on esittänyt jo toisen kanneperusteen, jonka unionin yleinen tuomioistuin on jo hylännyt, yhteydessä. Kantaja ei sitä paitsi mitenkään osoita, miten kaikki hankintaviranomaisen väitetyt virheet, joihin se on vedonnut, olisivat johtaneet siihen, että hankintaviranomainen tekee paikkansapitämättömiä oletuksia ja arvioi tarjouksia subjektiivisesti. On joka tapauksessa todettava, että arviointikomitean tarjousten lopullisessa luokittelussa käyttämä metodologia on määritetty ennalta hankintailmoituksen IV.2 kohdassa ja tarjouspyyntöasiakirjojen 13 kohdassa, jossa EMSA on ilmoittanut ne perusteet, joiden nojalla tarjoukset valittaisiin, sekä sen, miten se painottaa kutakin mainituista perusteista.

200 Näin ollen on todettava, että kyseisellä ensimmäisellä perustelujen ryhmällä ei voida perustella nyt käsiteltävää kanneperustetta.

201 Toiseksi kantaja riitauttaa sen tavan, miten arviointikomitea on arvioinut valitun tarjoajan tarjousta loppuraportissaan siltä osin kuin – huolimatta siitä, että mainitun tarjouksen osalta on tuotu esiin joitakin vähäisiä virheitä – mainittu komitea ei ole täsmentänyt näiden virheiden laatua.

202 Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin toteaa, että arviointikomitean edellä mainittu lausuma liittyy toiseen ratkaisuperusteeseen ja sen sanamuoto on seuraava: ”tarjoaja osoittaa ymmärtäneensä hankkeen hyvin, vaikka SafeSeaNet-kaaviossa onkin vähäisiä virheitä”. Mainittu lausuma ei kuitenkaan sellaisenaan ole omiaan paljastamaan virhettä tai edes sisäistä ristiriitaa. Hankintaviranomainen voi nimittäin aivan hyvin

katsoa, että vaikka tarjouksessa onkin vähäiseksi luokiteltuja virheitä, se osoittaa kuitenkin hankkeen hyvää ymmärtämistä. Missään tapauksessa kantaja ei ole osoittanut mainitunlaisen lausuman virheellisyyttä ja vielä vähemmän sitä, että kyseinen väitetysti virheellinen lausuma olisi johtanut siihen, että valitun tarjoajan tarjouksen arvioinnissa olisi tehty ilmeinen arviointivirhe.

203 Kolmanneksi väitteistä, jotka kantaja on esittänyt riitauttaakseen tarjoustaan koskevat erityiset lausumat, jotka löytyvät kunkin tarjoajan täyttämistä teknisen arvioinnin lomakkeista kyseessä olevaa tarjouspyyntöä koskevan ensimmäisen ratkaisuperusteen a ja b kohdan ja kolmannen ratkaisuperusteen (ks. edellä 188–194 kohta) osalta, on todettava, että kyseiset väitteet ovat tehottomia.

204 On nimittäin huomattava, että toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on nimittänyt arviointikomitean, joka koostuu vähintään kolmesta henkilöstä, antamaan neuvoa-antavan lausunnon soveltamissääntöjen 146 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti. Kyseinen komitea laatii arviointipöytäkirjan, jonka kaikki sen jäsenet allekirjoittavat ja joka sisältää muun muassa tarjouskilpailun ulkopuolelle suljettujen tarjoajien nimet, niiden tarjouksen hylkäämisen syyt sekä ehdotetun alihankkijan nimen ja kyseisen valinnan perustelut. Tämän jälkeen hankintaviranomainen tekee lopullisen päätöksen hankintasopimuksen tekemisestä soveltamissääntöjen 147 artiklan 3 kohdan mukaan.

205 Tästä seuraa, että teknisillä arviointilomakkeilla, joiden tarkoituksena on kerätä eri arvioijien, joiden mielipiteissä voi luonnollisestikin olla eroja, laatimia arviointeja, ei ole itsenäistä oikeudellista merkitystä. Näin ollen kantaja ei voi esillä olevassa asiassa käyttää kyseisiä yksittäisiä arviointilomakkeita tukemaan sellaisia mahdollisia ristiriitaisuuksia, joita jonkin arviointilomakkeen ja jonkin toisen arviointilomakkeen sisältämissä arvioinneissa on, koska tarjousten arviointikomitea on muodostanut kokonaiskäsityksen kaikkien kyseisten arviointien perusteella ja sillä tavalla muodostanut lopullisen kantansa, joka lisäksi on edelleen hankintaviranomaiseen nähden neuvoa-antava lausunto.

206 Mainitun komitean päätös tulevan alihankkijan ehdottamisesta ja kyseisen valinnan perustelusta voi olla vain kollektiivinen, koska komitean jäsenet esittävät yhteisen arvioinnin loppuraportissa. On näin ollen ilmeistä, että kaikki väitteet, joiden tarkoituksena on tuoda esiin ilmeinen arviointivirhe, voivat tällaisessa tapauksessa koskea vain arviointikomitean antamaa arviointikertomusta ja näin ainoastaan siinä tapauksessa, että hankintaviranomaisen lopullinen päätös todellakin perustuu mainittuun arviointikertomukseen.

207 Käsiteltävässä asiassa on joka tapauksessa todettava, että kantaja ei ole osoittanut, ovatko arvioijien teknisissä arviointilomakkeissa yksittäin ilmaisemat näkemykset heijastuneet arviointikomitean loppuraporttiin ja miten ne olisivat siihen heijastuneet, eikä sitä, että ne olisivat johtaneet siihen, että hankintaviranomainen on tehnyt ilmeisen arviointivirheen kantajan tarjousta arvioidessaan. Tältä osin kantajan olisi pitänyt ainakin selittää se tapa, jolla väitetysti virheelliset lausumat ovat vaikuttaneet sen tarjouksen saamiin arvosanoihin ensimmäisen ja kolmannen ratkaisuperusteen osalta, sillä nämä perusteet ovat ne perusteet, joiden osalta kantajan tarjous ei ole saavuttanut tarjouspyyntöasiakirjoissa edellytettyä vähimmäispistemäärää, ja ne ovat myös ainoat perusteet, joihin kantaja on vedonnut. Riittää kuitenkin, kun todetaan, että kantaja ei ole antanut tällaista selitystä.

208 Kun nämä seikat otetaan huomioon, myös tämä väite on hylättävä.

209 On siis todettava, että kantaja ei ole osoittanut hankintaviranomaisen oletetusti tekemien ilmeisten arviointivirheiden olemassaoloa valitun tarjoajan tarjouksen arvioinnissa eikä oman tarjouksensa arvioinnissa.

210 Kolmas kanneperuste on siis kokonaisuudessaan hylättävä perusteettomana tarjouspyyntömenettelyn C-1/01/04 osalta.

3. *EMSAn myöhempien päätösten kumoamista koskeva vaatimus*

211 Toisen vaatimuskohtansa osalta kantaja vaatii unionin yleistä tuomioistuinta kumoamaan kaikki EMSAn myöhemmät päätökset, jotka liittyvät kyseessä oleviin tarjouspyyntöihin.

212 Tältä osin on muistettava, kuten edellä 78 kohdassa on jo todettu, että kannekirjelmässä on mainittava oikeudenkäynnin kohde ja yhteenveto kanteen oikeudellisista perusteista. Näiden mainintojen on oltava riittävän selkeitä ja täsmällisiä, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta unionin yleinen tuomioistuin voi harjoittaa valvontaansa. Oikeusvarmuuden ja hyvän oikeudenkäytön takaamiseksi on tarpeen, että ne olennaiset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kanne perustuu, käyvät ilmi ainakin pääpiirteittäin, mutta johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi, itse kannekirjelmästä.

213 Käsiteltävässä asiassa kantaja ei täsmennä sitä, mitä toimia sen toinen vaatimuskohta koskee, eikä esitä vaatimuksensa tueksi mitään perusteluja.

214 Toinen vaatimuskohta on näin ollen jätettävä tutkimatta.

Asian selvittämistoimia koskeva pyyntö

215 Kantaja vaatii lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin kehottaa EMSAa toimittamaan jäljennöksen arviointikomitean kertomuksesta sekä siihen liittyvät asiassa merkitykselliset asiakirjat.

216 Koska EMSA on liittänyt asiakirja-aineistoon vastauskirjelmänsä liitteenä kantajan pyytämät asiakirjat eikä kantaja ole esittänyt tältä osin muita huomautuksia, tästä pyynnöstä ei ole enää tarpeen lausua.

Oikeudenkäyntikulut

217 Unionin yleinen tuomioistuin voi työjärjestyksensä 87 artiklan 3 kohdan mukaan määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan, jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi. Käsiteltävässä asiassa unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että on oikeudenmukaista, että molemmat asianosaiset vastaavat omista kuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan meriturvallisuusviraston (EMSA) päätös antaa hankinta valitulle tarjoajalle tarjouspyyntömenettelyssä EMSA C-2/06/04 kumotaan.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Kukin asianosainen vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Azizi Cremona Frimodt Nielsen

Julistettiin Luxemburgissa 2 päivänä maaliskuuta 2010.

Allekirjoitukset

Sisällys

Asiaa koskevat oikeussäännöt ..... II - 320

Asian tausta ..... II - 327

1. Tarjouspyyntömenettely EMSA C-1/01/04 ..... II - 328

2. Tarjouspyyntömenettely EMSA C-2/06/04 ..... II - 332

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten vaatimukset ..... II - 337

Tutkittavaksi ottaminen ..... II - 338

1. Unionin yleisen tuomioistuimen toimivalta tutkia EMSAn toimenpiteestä nostettu kanne EY 230 artiklan nojalla ..... II - 338

Asianosaisten lausumat ..... II - 338

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 340

2. Epäselvää sanamuotoa koskeva poikkeus ..... II - 344

Asianosaisten lausumat ..... II - 344

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 344

Pääasia ..... II - 345

1. EMSAn tekemien päätösten kumoamisvaatimus tarjouspyyntömenettelyn C-2/06/04 osalta ..... II - 346

Siihen, ettei valitun tarjoajan jättämä tarjous ole sääntöjenmukainen, perustuva kanneperuste ..... II - 346

Asianosaisten lausumat ..... II - 346

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 347

2. EMSAn tarjouspyyntömenettelyn C-1/01/04 yhteydessä tekemien päätösten kumoamisvaatimus ..... II - 354

Ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu vilpittömän mielen, hyvän hallinnon ja huolellisuusvelvollisuuden periaatteiden loukkaamiseen ..... II - 354

Asianosaisten lausumat ..... II - 354

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 355

Toinen kanneperuste, joka perustuu varainhoitoasetuksen, soveltamissääntöjen ja direktiivin 92/50 rikkomiseen ..... II - 358

Asianosaisten lausumat ..... II - 358

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 359

– Väite, joka perustuu siihen, että ratkaisuperusteet ovat epätäsmällisiä II - 359

– Tiettyjen tarjouspyyntöön sisältyneiden seikkojen epätäsmällisyyteen perustuva väite ..... II - 364

– Väite, joka perustuu siihen, että yhden ratkaisuperusteen jakaminen osaperusteisiin oli lainvastaista ..... II - 364

Neljäs kanneperuste, joka perustuu perusteluvelvollisuuden rikkomiseen ja merkityksellisten tietojen puuttumiseen ..... II - 368

Asianosaisten lausumat ..... II - 368

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 370

Kolmas kanneperuste, joka perustuu EMSAn tekemiin ilmeisiin arviointivirheisiin .... II - 374

Asianosaisten lausumat ..... II - 374

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta ..... II - 378

3. EMSAn myöhempien päätösten kumoamista koskeva vaatimus ..... II - 382

Asian selvittämistoimia koskeva pyyntö ..... II - 382

Oikeudenkäyntikulut ..... II - 383